

#2 2022

MAGAZINE VOL
INSPIRATIE OVER
SCANDINAVISCHE
THRILLERS

scandi

#KILLINGSPANNEND

Korte verhalen van
**Cilla & Rolf Börjind, Tove
Alsterdal en Jørn Lier Horst**

Columns van
Camilla Grebe en Max Seeck

Interviews met
**Hjorth Rosenfeldt, Jens Lapidus
en Fredrik Persson Winter**

**ZWEEDSE
PUZZEL**

In het spoor van
Nesbø's Harry Hole

Het IJsland van
Yrsa Sigurdardóttir

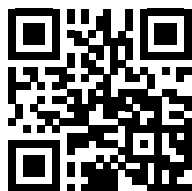
Je leukste leesjaar ooit!

Lees meer en leuker met de Hebban Reading Challenge.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	 Ik ga in 2022 ----- boeken lezen.						13	14
15	16							17	18
19	20							21	22
23	24							25	26
27	28							29	30
31	32							33	34
35	36	37	38	39	40	41	42		
43	44	45	46	47	48	49	50	51	52

Ga naar hebban.nl/challenge

Vul het aantal boeken dat je in 2022 wil gaan lezen in en vink elk boek dat je hebt gelezen af. Je ontvangt elke maand de Challenge-nieuwsbrief met heel veel extra leesinspiratie en exclusieve acties en aan het eind van het jaar word je beloond met je eigen leesjaaroverzicht.

**Reading
Challenge**

Hej alla spänningsläsare!

Voor je ligt alweer de tweede editie van *Scandi*, het magazine dat helemaal gewijd is aan de Scandinavische thriller, en word je aangeboden door jouw boekhandel. Een tijdschrift vol persoonlijke interviews, korte verhalen van de beste thrillerauteurs, leesfragmenten uit nog te verschijnen titels, inspirerende tips van boekverkopers, spannende puzzels, en niet te vergeten reistips voor het Hoge Noorden om bij weg te dromen.

Laat je meenemen, maak kennis met auteurs die je misschien nog niet eerder hebt gelezen, en ontdek dat dé Scandinavische thriller eigenlijk niet bestaat. Want ook in deze landen kennen ze psychologische thrillers en politiethrillers, detectives en spionageromans, onder hoogspanning of onder laagspanning – alles is in dit magazine terug te vinden. Maar er is gelukkig één element dat al deze Scandinavische spanning met elkaar verbindt: ze zijn goed geschreven, lezen heerlijk weg, kennen een fijne plot die slim in elkaar steekt, vol onverwachte wendingen, en zorgen zonder uitzondering voor avonden vol (ont)spanning.

En niet te vergeten: in elk boek speelt het Scandinavische landschap, met die koude, mysterieuze, verlaten sfeer, meer dan een bijrol. Dat juist dat wordt gewaardeerd, blijkt bij de uitreiking van de Glass Key Award: zowel de sfeervolle noordelijke literatuur van Tove Alsterdal als de ijskoude spanning van Camilla Grebe werden bekroond met die prijs voor de beste Scandinavische thriller. Ook Jørn Lier Horst werd met deze prijs bekroond; van hem vind je in dit magazine een kort verhaal.

Het blijft ook interessant dat de Scandinavische literatuur sinds de internationale doorbraak van Sjöwall & Wahlöö eind jaren zestig al decennialang steeds weer nieuwe en interessante thrillers weet te bieden van auteurs die samenwerken, met elke keer verrassende, maar ook vertrouwde elementen. En gelukkig blijven er nieuwe schrijversduo's ontstaan. Want ook dit magazine staat vol met auteurskoppels: wat te denken van Cilla en Rolf Börjlind, Hjorth Rosenfeldt en Horst & Enger? Stuk voor stuk zeer succesvol, ook los van elkaar, en allemaal zijn ze ervan overtuigd dat de samenwerking hun werk naar een hoger niveau tilt – iets wat wij alleen maar kunnen beamen.

Het lijkt wel een rode draad: auteursduo's, een tweede editie van dit magazine, samengesteld door een tweekoppig redactieteam. In dit geval durf ik dan ook zeker de bewering aan dat 1+1 meer is dan 2. En dat je dus ook meer dan dubbel zult genieten van alle verhalen, reportages en leesfragmenten in dit magazine.

Geniet ervan!

Gott nöje med magasinet!

Het redactieteam van *Scandi*

Susan Sandérus
Marjolein Schuurink

7

INHOUD

10

13

20

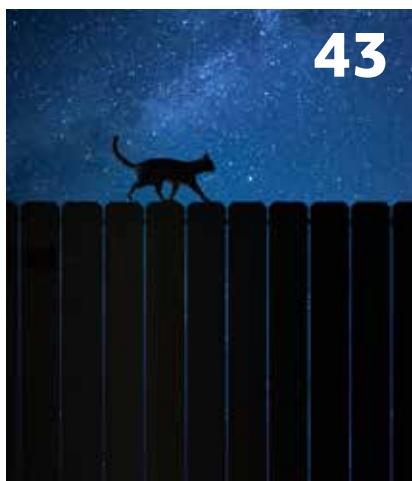
28

46

43

50

60

63

Wat ga je als eerste lezen?

7 Het einde is nabij

Interview met Hjorth Rosenfeldt over hun nieuwste boek *De oogst*.

10 In het spoor van Harry Hole

Een rondwandeling door Oslo langs de belangrijkste plekken uit de boeken van Jo Nesbø.

13 Kort verhaal – Jørn Lier Horst

In het korte verhaal *Je allerbeste vriend* is een hoofdrol weggelegd voor de trouwe viervoeter Tiedemann.

20 Het festival dat niemand kent

De favoriete plek op IJsland van Yrsa Sigurdardóttir.

24 Auteur uitgelicht - David Lagercrantz

In het eerste deel van zijn nieuwe thrillerserie introduceert Lagercrantz een opmerkelijk duo.

28 Voorpublicatie – Slagzij

Emma Ramm en Alexander Blixen zijn terug! Lees nu alvast een fragment uit *Slagzij*. In maart in de boekhandel.

34 Kort verhaal – Cilla & Rolf Börjlind

Maak kennis met Angela en Isak, die net zijn verhuisd naar hun droomhuis. Of wordt dit huis hun grootste nachtmerrie? *Slaap lekker*, een kort verhaal van Cilla & Rolf Börjlind.

43 Voorpublicatie – De man van nummer 12

Lees nu al het eerste hoofdstuk van de nieuwe thriller van Helene Flood.

48 Filmisch, rauw en snel

Na drie jaar met zijn gezin in Spanje te hebben gewoond, en uitstapjes naar het witte doek, is Jens Lapidus terug met een nieuwe thriller, *Paradijs*.

50 Kort verhaal – Tove Alsterdal

Vier vriendinnen zien elkaar weer voor een zomerse reünie aan de rand van het meer waar ooit een dramatische gebeurtenis plaatsvond. Maar wie heeft hen eigenlijk uitgenodigd? Een kort verhaal van de Glass Key-winnares Tove Alsterdal.

60 Fredrik Persson Winter, een veelzijdige Zweed

Zes vragen aan de Zweedse auteur over zijn thrillerdebuut *De Das*. Doet hij zijn inspiratie hoog in de lucht op?

63 Kopenhagen-tips van Katrine Engberg

De Deense auteur, in eigen land bekend geworden als danseres en choreograaf, geeft tips voor een weekendje weg.

En meer

- 6 Leestips
- 26 Column – Max Seeck
- 32 Wist je dat
- 33 Meer leestips
- 42 Quiz
- 46 Column – Camilla Grebe
- 58 Luisterboeken
- 59 Nieuws
- 62 Zweedse puzzel

Amber Martensen – Boekhandel
Thomas, Bergen

De duisternis tussen ons

van Rolf & Molly Börj Lind

'Ik heb ervan genoten! Wat een fijne combinatie: vader en dochter. Het smaakt absoluut naar meer, dus ik hoop dat het niet een eenmalige samenwerking was. Vanaf de eerste bladzijde voel je een onderhuidse spanning die niet meer weggaat. Hoewel er niet heel veel gebeurt in het verhaal, voel je steeds dat er iets gaat komen en dat er iets niet klopt. Zeer goede plot en een geloofwaardig verhaal.'

Nynke de Vries – Boekhandel Binnert
Overdiep, Heerenveen

De Das

van Fredrik Persson Winter

'Wat een debuut weet Fredrik Persson Winter te schrijven met *De Das*! Dit boek kruipt onder je huid, daarom ook de volgende waarschuwing: lees dit boek niet als het donker is, als je alleen thuis bent of als je een kelder hebt.'

Lonneke Gielis, Boekhandel Derijks, Oss

DNA

van Yrsa Sigurdardóttir

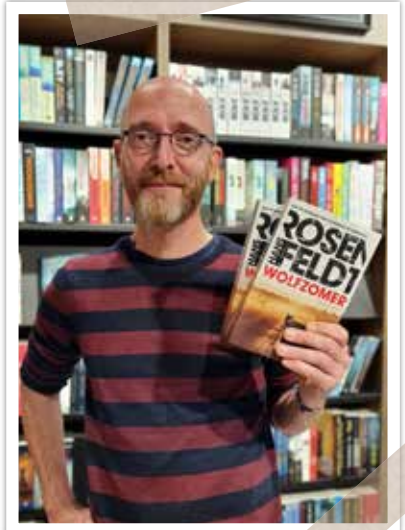
Met haar vlotte schrijfstijl en vele plotwendingen is de Freyja & Huldar-serie van Yrsa een échte mustread voor iedere thrillerlezer!

Olaf Tigchelaar, Boekhandel Kramer & van Doorn, Zeist

Wolfzomer

van Hans
Rosenfeldt

Als helft van het schrijvers-duo Hjorth Rosenfeldt heeft Hans Rosenfeldt natuurlijk allang bewezen dat hij fantastische thrillers kan schrijven. Dat toont hij met *Wolfzomer* als soloschrijver nog maar eens: het boeiende verhaal kent een aantal verrassende wendingen en perspectieven en zet je regelmatig op het verkeerde been. Door de korte hoofdstukken zit er een enorme snelheid in het verhaal en blijf je maar doorlezen. Deze thriller daverd met grote snelheid af op een eind waar je u tegen zegt. Lees deze thriller!

Het einde is nabij

De oogst, het zevende en een-na-laatste boek over Sebastian Bergman, ligt nu in de boekhandel

De oogst is het begin van het einde voor personage Sebastian Bergman. In het zevende boek over de afdeling Moordzaken van de Nationale Recherche beginnen Hjorth en Rosenfeldt de draden af te hechten. Maar voor het succesvolle auteursduo is dit nog maar het begin.

Hoe spring je eruit als thrillerschrijver? Het duo Hjorth Rosenfeldt, dat bestaat uit Michael Hjorth en Hans Rosenfeldt, besloot om hun boeken niet in een specifieke plaats te laten spelen, en om hun hoofdpersonage geen politiebeambte te laten zijn. Sebastian Bergman, forensisch psycholoog en profiler, werkt voor de fictieve afdeling Moordzaken van de Nationale Recherche. Het team wordt naar verschillende plaatsen in Zweden geroepen om de plaatselijke politie te ondersteunen. In het zevende deel, *De oogst*, gaat de reis naar Karlshamn, het pittoreske stadje en de poort tot de fraaie scherenkust van de provincie Blekinge, maar nu ook een plaats die wordt geteisterd door een seriemoordenaar die zijn slachtoffers in koelen bloede doodschiet.

‘Michael en ik waren onlangs in Karlshamn op een schrijversavond en vonden dat de stad heel goed paste bij het soort verhaal dat we ditmaal wilden vertellen. Blekinge is een prachtige provincie. Helaas staat het een beetje in de schaduw van buurprovincie Skåne,’ aldus Hans Rosenfeldt.

Nooit meer een klassenreünie

De held van het duo, Sebastian Bergman, heeft een stapje teruggedaan, hij is tegenwoordig fulltime opa, met een deeltijdbaai als psycholoog en therapeut. De afdeling Moordzaken wordt nu geleid door Vanja Lithner, die al snel een veelbelovend spoor vindt, dat naar een klassenreünie voert.

Michael Hjorth slaat uitnodigingen voor reünies altijd af, met als enige uitzondering die keer dat hij zijn oude dienstmakers weer zag. Hans Rosenfeldt daarentegen beging een keer de grote vergissing om wel naar een klassenreünie te gaan.

‘Ik zag mijn oude negende klas van de basisschool, vijftien jaar na dato. Toen ik daar wegreed, nam ik me voor om nooit meer naar een reünie te gaan. Het was zo tragisch. Het maakte niet uit dat iedereen volwassen was

geworden, maar iedereen viel meteen weer terug in zijn oude rol. Het leek wel of de school weer begon na een ontzettend lange pauze,’ zegt hij.

Een sympathiek moordmotief

In *De oogst* is het motief van de moordenaar ditmaal wraak, misschien wel het oudste en mogelijkst sympathiekste motief voor moord.

‘Het is in elk geval een dankbaar motief voor een schrijver. Iedereen kan zich erin verplaatsen en er is altijd een gebeurtenis waar het wraakmotief uit voortkomt. Voor zover er een schaal van meer of minder sympathieke motieven bestaat, neemt wraak daarop een hoge positie in,’ beweert Michael Hjorth.

‘Wraak creëert interessante personages, bij een wreker valt er meer uit te diepen dan bij iemand die moordt voor geld,’ zegt Hans Rosenfeldt.

FOTO: LEIF HANSEN

Corona is al geweest

De corona-epidemie vormde een grote uitdaging voor het duo; hoe moesten ze daarmee omgaan? Toen ze het verhaal van *De oogst* verzonnen, woedde de pandemie in volle hevigheid, maar toen ze begonnen met schrijven, was de eerste golf voorbij.

'In onze fictieve wereld is corona al geweest, dat was het simpelst. We wilden er geen videovergaderingen, mondkapjes en dat soort dingen in hebben,' vertelt Hans Rosenfeldt.

'Tegelijkertijd was het raar geweest als we de pandemie helemaal niet hadden genoemd, omdat onze thrillers zich in de huidige tijd afspelen,' aldus Michael Hjorth.

Het begin van het einde voor Bergman

Het einde nadert voor Sebastian Bergman – het volgende boek wordt het laatste waarin hij de hoofdrol speelt.

'We hebben altijd al geweten hoe het met Sebastian Bergman afloopt, maar we wisten niet hoeveel boeken we nodig zouden hebben om daar te komen. We beginnen in *De oogst* de draden al af te hechten,' zegt Michael Hjorth.

Hans Rosenfeldt en hij ontmoetten elkaar bijna dertig jaar geleden, toen ze beiden als scenarioschrijver voor

de afdeling Drama van de Zweedse publieke omroep werkten. De eerste keer dat ze samenwerkten was toen Hans Rosenfeldt een aflevering van de tv-serie *Svensson, Svensson* schreef, die Michael Hjorth en zijn collega's een jaar eerder hadden gecreëerd.

'Ik las het script en dacht: die gozer heeft talent,' zegt Michael Hjorth.

Sindsdien hebben ze vaker samengewerkt en ook al is het bijna tijd om een punt te zetten achter de boeken over Sebastian Bergman, ze zullen dat zeker nog vaker gaan doen.

'Ik denk wel dat we weer samen boeken zullen schrijven, maar eerst moeten we natuurlijk het scenario voor onze speelfilm afmaken,' zegt Hans Rosenfeldt.

Waar de film over gaat? Dat kan hij nog niet zeggen, maar het is een thriller met bovennatuurlijke elementen, volgens Michael Hjorth.

Lees ze allemaal!

EEN ONAFSCHEIDELIJK PAAR

Hjorth Rosenfeldt is een auteursduo dat bestaat uit Michael Hjorth en Hans Rosenfeldt. Het tweetal heeft zeven boeken geschreven over de forensisch psycholoog en profiler Sebastian Bergman: *Wat verborgen is* (2010), *De discipel* (2011), *Het familiegraf* (2012), *Het stille meisje* (2014), *De test* (2015), *Het oordeel* (2018) en *De oogst* (2021).

Hans Rosenfeldt heeft onder andere de bejubelde tv-serie *De brug* geschreven en de Netflix-serie *Marekka*. Begin 2021 verscheen zijn eerste solothriller, *Wolfzomer*.

Michael Hjorth is een van de oprichters van de succesvolle productiemaatschappij Tre Vänner. Hij heeft film- en tv-scenario's geschreven.

Van de boeken die ze samen schreven zijn wereldwijd meer dan vijf miljoen exemplaren verkocht. Het laatste deel van de Sebastian Bergman-kronieken wordt eind 2023 verwacht.

Het nieuwste boek van Hjorth Rosenfeldt

Hjorth Rosenfeldt
DE OOGST

Paperback € 21,99
E-book € 12,99

OSLO

IN HET SPOOR VAN HARRY HOLE

Vanaf het moment dat ik Jo Nesbø ben gaan lezen, droom ik van een bezoek aan Oslo, om de stad te ontdekken aan de hand van Harry Hole. Nou, dat is eindelijk gelukt! Na een thrillerfestival bezocht ik de belangrijkste plekken uit de boeken van Jo Nesbø.

TEKST & FOTOGRAFIE: ABBY ENDLER, CRIME BY THE BOOK

Het was echt een van de gaafste dingen die ik ooit heb gedaan. Veel van de locaties zagen er precies zo uit als ik dacht en ik had soms het idee dat ik Harry zelfs zag lopen. Het was ook nog eens perfect weer, bewolkt en duister – net zoals de sfeer in de boeken.

Ik kan je van harte aanbevelen om je helemaal te verdiepen in de wereld van deze thrillerserie. Na mijn bezoek bewonderde ik Jo Nesbø nog meer. Zijn beschrijvingen passen echt zó goed bij de stad. Nesbø weet de sfeer en de toon van de stad perfect neer te zetten op papier.

STOP 1 HET KONINKLIJK PALEIS

FOTO: UNSPLASH.COM

De allerbeste plek om te beginnen is natuurlijk het koninklijk paleis. Ik was echt volledig overdonderd door de grandeur van dit gebouw. Het is niet zozeer luxe, maar wel gigan-

tisch. De vergezichten over de stad en vooral van de Karl Johans gate (een van de belangrijkste straten van Oslo, ook veelvuldig genoemd in de boeken) zijn adembenemend. Lezers zullen zich herinneren dat het koninklijk paleis een belangrijke rol speelt in *De roodborst* (Harry Hole 3), waarin Harry moet uitvogelen wie een zeldzaam geweer Noorwegen heeft binnengesmokkeld, en wie het doelwit is.

STOP 2 EGERTORGET

Als je in Oslo rondloopt, dan heb je het eerst niet zo goed door, maar dit plein komt heel vaak voor in de boeken van Jo Nesbø. Het is ook echt heel charmant. In *De verlosser* (Harry Hole 6) is het plein de locatie van een moord als tijdens de kerstdagen een jonge vrijwilliger van het Leger des Heils hier uit het niets neergeschoten wordt.

STOP 3 RECHTBANK VAN OSLO

Dit is natuurlijk een van de belangrijkste locaties in de boeken en het moderne gebouw is de moeite waard om te bekijken.

STOP 4 SANKT OLAV DOMKIRKE

Deze katholieke kerk kan je op het plein van St Olav vinden en komt regelmatig terug in de boeken met Harry Hole. Het is vooral van belang omdat Rakel, de geliefde van Harry, katholiek is en deze kerk bezoekt.

STOP 5 VÅR FRELSERS GRAVLUND

Dit kerkhof is een heel bijzondere plek om te bezoeken. Het is prachtig en behoorlijk spooky. Je hebt het idee dat je in verschillende thriller-series rondloopt. Omdat het zo groot is en op een heuvel ligt, heb je er mooie uitzichten. Daarnaast liggen er beroemde Noren begraven, zoals Edvard Munch en Henrik Ibsen. Voor fans van Nesbø is het interessant om te weten dat het appartement uit *Dodelijk patroon* (Harry Hole 5) naast de begraafplaats ligt. In dat appartement leidt de lekkage van de bovenburen tot een onderzoek naar de moord op een jonge vrouw.

STOP 6 RESTAURANT SCHRØDER

Als je de boeken met Harry Hole hebt gelezen, dan weet je het belang van dit café-restaurant. Dit is het favoriete café van Harry en zijn appartement (in de verhalen) bevindt zich hier net om de hoek.

STOP 7 UNDERWATER PUB

Dit is een ander favoriet café van Harry, vooral als hij denkt dat hij niet welkom is bij Schrøder. Het lijkt erop dat het café in het echt voor altijd gesloten is.

STOP 8 SOFIES GATE 5

Het appartement van Harry Hole. De straat is heel stil en ligt een beetje verstopt. Het is ontzettend leuk om vanaf restaurant Schrøder in de voetsporen van Harry naar zijn huis te lopen, een route die hij vaak aflegt in zijn boeken. En om het allemaal nog wat realistischer te maken, Harry heeft zijn eigen bel. En ja, ik heb aangebeld, maar bij mij deed niemand open.

FOTO: THRON ULLBERG

JO NESBØ

Jo Nesbø (1960) is de succesvolste thriller-auteur van Noorwegen. Zijn werk wordt in meer dan vijftig landen uitgegeven, is meermalen onderscheiden en van verschillende boeken zijn de filmrechten verkocht. Wereldwijd verkocht hij meer dan 50 miljoen exemplaren. Hij schreef naast de wereldberoemde Harry Hole-serie diverse standalone thrillers en de kinderboekenserie *Dr. Proktor*.

GA NAAR
JOUW LOCALE
BOEKHANDEL EN
BEKIJK HET HELE
OEUVRE VAN
JO NESBØ!

Jørn Lier Horst

laat zich inspireren door zijn persoonlijke ervaringen als politieman, daardoor zijn de boeken buitengewoon realistisch en geloofwaardig.

Het korte verhaal op de volgende bladzijden gaat over de hond Tiedemann. In het boek *Jachthonden* was hij getuige van de moord op zijn baasje. Inmiddels heeft Tiedemann een nieuwe eigenaar, maar dan wordt er opnieuw een moord gepleegd.

Je allerbeste vriend

Jørn Lier Horst

Georg Abelhaug zat in zijn serre. De glazen deur naar zijn huis was dicht. Daar waren de rechercheurs van de politie bezig.

Tiedemann lag aan zijn voeten, met zijn snuit op zijn schoen, alsof hij er zeker van wilde zijn dat zijn nieuwe baasje niet bij hem weg zou gaan.

De ogen van de hond stonden waakzaam en keken naar wat de in witte pakken gestoken technici allemaal uitvoerden. Abelhaug volgde zijn blik. Zijn dode vrouw lag op de grond, nog geen vijf meter bij hem vandaan. Het bloed was door het witte laken getrokken dat ze over haar heen hadden gelegd en vormde inmiddels een plas rond haar hoofd op het parket.

De rechercheur die had gezegd dat Abelhaug moest gaan zitten, kwam naar de glazen deur toe. De politieman knikte kort, opende de deur en daalde de twee treden naar de serre af. Tiedemann stak zijn kop omhoog en legde zijn oren achterover. De rechercheur sloot de deur, trok de dunne vliegenhorren dicht en ging tegenover hem zitten.

‘Hoe lang was je buiten?’ vroeg hij. Daarmee vervolgde hij het gesprek dat hij had moeten afbreken toen hij een telefoontje kreeg.

Abelhaug leunde een stukje naar voren, hij kriebelde de hond in zijn nek.

‘Een uur en twintig minuten,’ antwoordde hij. ‘We liepen onze vaste route rond de Kråkefjell. Zij zou intussen gaan koken.’

De rechercheur knikte, alsof die verklaring overeenkwam met hoe het er in de keuken uitzag. Twee grote lappen vlees op het aanrecht, aardappelschillen in de gootsteen en groenten in de pan. Als het onderzoek erg grondig zou worden aangepakt, kon

dit weleens het kardinale punt worden. Want Elsa kookte nooit. Het enige wat ze deed was klagen over het eten dat hij maakte en op tafel zette. Maar dat was niet de reden dat hij haar om het leven had gebracht.

‘Vertel eens wat je deed toen je thuiskwam,’ zei de rechercheur.

‘Wat ik deed?’

‘Ja.’

‘Ik riep dat ik thuis was, maar ze reageerde natuurlijk niet. Daarna trok ik mijn schoenen uit en ging naar binnen.’

Ze zeurde altijd over de schoenen, dacht hij terwijl hij even wachtte met verder praten om de politieman de indruk te geven dat hij zijn gedachten moest ordenen. Ze zeurde altijd dat hij zijn schoenen op het rekje onder de kapstok moest zetten, en gaf hem ervanlangs als hij een doodenkele keer het huis op zijn schoenen binnenging, ook al was hij degene die de vloer boende.

Maar dat was niet de reden dat hij haar om het leven had gebracht.

‘Toen ik de woonkamer binnenkwam...’ ging Abelhaug verder, ‘lag ze daar gewoon. Op de vloer.’

De hond kwam overeind. Georg Abelhaug boog zich naar voren en verborg zijn gezicht in de warrigevacht. Hij wist niet wat een ervaren rechercheur aan zijn gelaatsuitdrukking kon aflezen, maar dat zou sowieso geen verdriet zijn. Ook geen spijt, maar misschien opluchting en tevredenheid.

Want dat voelde hij.

‘Ben je tijdens je wandeling iemand tegengekomen?’

Abelhaug deed alsof hij nadacht, waarna hij zijn hoofd schudde. ‘Niet voor zover ik nu kan

bedenken,’ antwoordde hij.

Hij kon inderdaad bijna anderhalf uur rond de Kråkefjell lopen zonder andere mensen tegen te komen, maar meestal zag hij wel iemand. In elk geval op straat in de buurt van zijn huis, voordat hij het wandelgebied bereikte, maar het gebeurde slechts zelden dat hij met iemand een praatje maakte. Over het algemeen knikte hij kort naar bekende gezichten. Op de wandelpaden ontmoette hij soms andere hondenbezitters. Dan praatten ze even over koetjes en kalfjes terwijl de honden elkaar begroetten, maar dit gebeurde niet elke keer.

De rechercheur maakte een paar aantekeningen en wreef toen nadenkend over zijn kin. Abelhaug dacht het aan de man te kunnen zien: er lag iets wantrouwends in de blik.

‘Er waren wel mensen,’ zei hij, waarbij hij deed alsof hem dat zojuist te binnen schoot. ‘Een jong stel dat in Sollia woont liep achter een kinderwagen. Ik kwam hen bij de kruising met de Kolleveien tegen.’ Dat was natuurlijk een leugen, maar hij moest wel liegen om ervoor te zorgen dat de politieman niet verder zou graven in wat hij wel en niet had gedaan. Bovendien ontmoette hij dat jonge koppel vrijwel elke dag als hij Tiedemann uitliet. Hij was hen gisteren en eergisteren bij de kruising met de Kolleveien tegengekomen. Mochten ze zijn alibi gaan controleren, dan werd het jonge stel misschien onzeker en haalden ze de dagen door elkaar. En mocht blijken dat ze niet thuis waren maar op reis, of om de een of andere reden met zekerheid kon-

den zeggen dat ze hem vandaag niet waren tegengekomen, kon hij het erop gooien dat hijzelf de dagen door elkaar haalde. Hetzelfde gold voor mevrouw Skrede. Zij was aan het dementeren.

‘En ik kwam Gerda Skrede tegen,’ voegde hij aan zijn woorden toe. ‘Zij wil Tiedemann altijd aanhalen.’

De rechercheur schreef het op. Georg Abelhaug trok de krant naar zich toe die op de tafel lag, om de aandacht van de politieman die voor het onderzoek verantwoordelijk was ergens anders op te laten richten. De krant lag opengeslagen op een artikel over de inbraakgolf. Hij had het gelezen voordat hij met Tiedemann naar buiten ging. De bende die door de politie werd omschreven als rondtrekkende dieven en oplichters uit Oost-Europa zorgde al wekenlang voor onrust in de buurt, zonder dat de politie ook maar een spoor had kunnen vinden.

‘Ik bedoelde meer of je de dader kan zijn tegengekomen,’ legde de rechercheur uit. ‘Iemand die vanaf deze kant kwam. Een vreemde die nogal haast had, of zoiets.’

Georg Abelhaug dacht na. Hij overwoog of hij een observatie zou verzinnen. Een donkere man of een auto met een buitenlands kenteken, maar hij besloot dat niet te doen en schudde zijn hoofd. Als er iets was wat hij had geleerd van al die thrillers die hij had gelezen en van de tv-series die hij had gevolgd, was het wel dat het verzinnen van dingen en valse bewijzen fabriceren het domste was wat een dader kon doen. Hij merkte dat hij de kant van

Als er iets was wat hij had geleerd van al die thrillers die hij had gelezen en van de tv-series die hij had gevolgd, was het wel dat het verzinnen van dingen en valse bewijzen fabriceren het domste was wat een dader kon doen.

de boekenkast op keek en wendde snel zijn ogen af. De boeken waar Elsa zo'n hekel aan had en die hij van haar niet in bed mocht lezen, met het licht aan. Dat had ertoe geleid dat ze in aparte slaapkamers sliepen.

Maar ook dat was niet de reden dat hij haar om het leven had gebracht.

'Weet je of er iets verdwenen is?' vroeg de rechercheur.

'Hè?' zei Abelhaug; hij boog zich naar voren alsof hij de vraag dan beter kon horen. Hij was in gedachten verzonken geweest. Als de vraag over de twee slaapkamers aan de orde mocht komen, zou hij vertellen dat ze gescheiden sliepen omdat hij snurkte, dat hij graag lang opbleef om tv te kijken en zijn vrouw niet wilde storen als hij later dan zij naar bed ging. Dat laatste was in elk geval waar.

'Is er iets gestolen?' vroeg de rechercheur met een blik op het krantenartikel.

Abelhaug liet zijn hoofd langzaam van links naar rechts gaan, alsof hij tijd nodig had om over die vraag na te denken.

'Nee,' antwoordde hij ten slotte. 'Niet dat ik weet.' De deur naar de woonkamer ging open en een in het wit geklede technisch rechercheur kroop tussen de gordijnen door. 'We zijn hier nog wel enige tijd bezig,' zei hij. 'Misschien kunnen je hond en jij tot morgen beter ergens anders naartoe gaan.'

Abelhaug boog zich naar Tiedemann toe. 'We kunnen naar ons zomerhuis gaan,' zei hij, de hond onder de kin kriebelend. 'Weten jullie al iets meer

over wat er is gebeurd?' vroeg hij terwijl hij de man in het wit aankeek.

'Stomp geweld tegen het hoofd,' legde de technicus uit. 'Maar we kunnen niets vinden wat het moordwapen kan zijn. Dat moet de dader hebben meegenomen.'

'Kun je iets zeggen over het soort wapen dat is gebruikt?' vroeg de rechercheur.

'Het doet denken aan iets door een hamer,' zei de technicus. 'Maar een hamer kan het niet zijn geweest, de wonden zijn hoekiger.'

'Als de achterkant van een bijl?' opperde de rechercheur.

'Nee, deze hoeken zijn meer afgebakend en vierkanter.'

'Dus waar zoeken we naar?'

De technicus keek naar Abelhaug, alsof hij zich afvroeg of hij al te veel informatie met een nabestaande had gedeeld.

'Ik weet het niet,' antwoordde de man. 'In elk geval niet voordat we het wapen vinden.'

Georg Abelhaug kon het niet opbrengen naar de politiemannen te kijken, legde zijn handen aan weerszijden van de hondenkop en keek het dier in de ogen. 'Het komt wel goed,' zei hij tegen de hond, waarna hij zijn hoofd in de nek van het dier begroef. Wat de politiemensen misschien als intens verdriet interpreteerden, was een glimlach die hij in de hondenvacht verborg. Ook dat had hij ergens gelezen. De politie had maar een heel magere zaak als ze het moordwapen niet hadden. Dat bemoeilijkte

**Abelhaug kriebelde de hond in zijn hals.
'Elsa wilde hem graag,' loog hij. 'Ze voelde
zich niet veilig als ze alleen thuis was.'**

alles voor hen.

Hij keek op naar de tuin van Elsa. Het gazon begon te verwelken. De herfstzon stond laag aan de hemel. Een windvlaag deed dood gebladerte omhoogwerpen en vervolgens onder de aalbessenstruiken verdwijnen. Op die plek had hij het moordwapen verstoppt. Drie keer de schep in de grond steken, toen was het weg. Daar in de tuin bracht Elsa het grootste deel van haar tijd door. Ze wiede, knipte, harkte en woelde de zwarte aarde om. Even had hij overwogen of hij haar lijk onder die eeuwige struiken zou begraven, maar de manier waarop hij ten slotte had besloten te werk te gaan was veiliger. En dat onvermoeibare werken in de tuin zorgde ervoor dat de plek waar hij had staan scheppen zich niet van de rest van de grond onderscheidde. Je kon helemaal geen sporen van de schep zien.

Hij sloeg zijn blik neer, bang dat hij te lang over de gang van zaken had nagedacht. De technicus keek hem aan.

‘We gaan hier vanavond en vannacht door, maar zullen de komende dagen nog wel nodig hebben.’
‘Dat is prima.’

De man knikte en keerde naar zijn werkzaamheden terug.

‘Leuke hond,’ merkte de rechercheur op. ‘Hebben jullie die al lang?’

Abelhaug kriebelde de hond in zijn hals. ‘Elsa wilde hem graag,’ loog hij. ‘Ze voelde zich niet veilig als ze alleen thuis was,’ ging hij verder. Hij benadrukte zijn leugen met een knikje naar de krant. ‘Een jaar geleden was hier ook zo’n golf inbraken.’ Hij slikte en voelde zijn adamsappel op en neer gaan. Hij trok de hond naar zich toe. ‘En toen dat dus ook hier bij ons gebeurde, was Tiedemann niet thuis om haar te beschermen.’

‘Wat is het voor ras?’ vroeg de politieman.

‘Een schapendoes,’ zei Abelhaug. ‘Een Nederlandse herdershond.’

‘Hoe oud is hij?’

‘Acht jaar. Het is een herplaatser. We hebben hem nog maar twee maanden, maar hij hoort al bij ons gezin.’

Hij aaide het dier over zijn kop. Hij zei maar niets over de vorige eigenaar. Dat die open en bloot op straat was doodgeslagen toen hij ’s avonds een wandelingetje maakte. Het was op het nieuws geweest en had in alle kranten gestaan. Op de tv-beelden had er een deken over het lijk gelegen. Tiedemann stond ernaast, het leek wel alsof hij zijn overleden baasje bewaakte. Elsa doodslaan was een impulsieve daad geweest, maar het was niet zeker dat hij een moordenaar was geworden als hij niet had geweten wat er met Tiedemanns vorige baasje was gebeurd. Ook een impuls kwam ergens vandaan. Maar één ding was zeker: hij had haar niet vermoord als Tiedemann er niet was geweest.

Elsa had vanaf de allereerste dag een hekel aan de hond gehad. Die was langharig en verhaarde. Hij stonk. Hij had gehoopt dat ze wat milder zou worden toen ze hoorde welk lot Tiedemann beschoren was geweest. Misschien zelfs een beetje trots zou zijn dat ze eigenaar was van een hond die op de voorpagina van Verdens Gang had gestaan. Ze was echter in woede uitgebarsten en wilde het dier niet langer in huis hebben. Ze kon de dood in zijn zwarte ogen zien, klaagde ze. Die bezorgden haar rillingen.

De hond die de enige getuige van de moord was geweest.

Na verloop van tijd besepte ze dat hij de hond niet terug ging brengen en vandaag had ze hem een ultimatum gegeven. Hij moest kiezen: zij of de hond. Dat was een makkelijke keus: je draait je beste vriend niet de rug toe.

Dat was de reden dat hij haar om het leven had gebracht.

Hij boog zich weer naar het dier toe en bedacht hoe alles anders was geworden nadat hij Tiedemann had gekregen. Diens aanwezigheid verrijkte zijn

leven. De hond toonde hem respect, gaf hem liefde, was geduldig, vol vertrouwen en loyaal.

De politieman kwam overeind, legde zijn handen op zijn rug en liep heen en weer. Bij de hoektafel bleef hij staan en bestudeerde de twee messing kandelaars van Elsa. Hij pakte er een, draaide hem om en keek eronder, daarna zette hij hem terug. Misschien dacht hij dat dat het moordwapen was.

Abelhaug boog zich weer naar de hond toe. Hij dacht aan de vleeshamer die onder het bloed en vol vingerafdrukken van hem in de tuin lag. Aan het krakende geluid toen die haar hoofd raakte. Eerst één keer, zodat ze op haar knieën zakte, daarna nog twee snelle slagen. Meer was er niet nodig.

‘Er moet iemand via de achterkant zijn binnengesloten,’ zei hij om de rechercheur te helpen zich een beeld te vormen van wat er was voorgevallen. ‘Ze moet een geluid of zoiets hebben gehoord, de keuken uit zijn gekomen en een inbreker hebben verrast.’

De rechercheur wendde zich tot hem met een knikje. Abelhaug meende aan zijn blik te kunnen zien dat hij die gedachte zelf ook had gehad, maar dit was niet wat er was gebeurd.

Hij had in de keuken de lappen vlees plat staan slaan. Ze was net op het moment binnengekomen dat hij een klein stukje vlees naar Tiedemann gooi- de die op de vloer lag. Ze was ziedend geworden. Ze had Tiedemann bij zijn nekvel gepakt en hem achter zich aan getrokken, roepend en schreeuwend dat de hond de deur uit moest. En wel NU! Ze was de achterdeur uit gegaan en vijf stappen verder had hij haar ingehaald. Ze had zich omgedraaid toen hij de vleeshamer omhoogstak en had de slag aan zien komen. En dat stond hem buitengewoon goed aan. Misschien was dat niet de juiste manier om het te zeggen, maar het deed hem deugd dat ze op het allerlaatste ogenblik begreep wat hij ging doen. Dat hij voor Tiedemann koos en niet voor haar. Dat de hond zijn beste vriend was.

‘Heb je familie?’ vroeg de rechercheur.

De vraag rukte Abelhaug uit zijn gedachten. ‘Wat?’ ‘Familie?’ herhaalde de man. ‘Is er iemand die je moet waarschuwen? Of iemand naar wie je toe kunt gaan?’

Abelhaug schudde zijn hoofd. ‘Tiedemann en ik zijn nu met ons tweeën.’

‘Zal ik een auto voor je regelen?’

‘Een auto?’

‘Die je naar je zomerhuis kan brengen?’

Abelhaug stond op. ‘Nee, dank je,’ antwoordde hij terwijl hij naar de deur liep. ‘Ik neem die van mezelf.’

Tiedemann kwam achter hem aan.

‘Is er iets in huis wat je nodig hebt?’ vroeg de rechercheur. ‘Ik kan je niet binnenlaten, maar ik kan de technici vragen toiletpullen of zo voor je te halen.’

Abelhaug schudde zijn hoofd. ‘Alles wat ik nodig heb, is wel in mijn zomerhuis.’

De rechercheur opende de verandadeur om ze langs die weg naar buiten te laten. Tiedemann sjokte naar de open deur, Abelhaug volgde hem, maar keerde de hond een moment lang de rug toe.

‘Ik moet voer voor Tiedemann mee hebben,’ zei hij tegen de politieman. ‘Er staat een zak onder de gootsteen in de keuken.’

De rechercheur gaf het door. Even later kwam de in het wit geklede technicus met het hondenvoer naar hen toe. In plaats van de zak aan Abelhaug te geven, keek hij langs hem heen. De rechercheur draaide zich gelijktijdig met Abelhaug om. Achter hem zat Tiedemann, zijn snuit vol aarde en met een bloederige vleeshamer in de bek.

MEER LEZEN VAN JØRN LIER HORST?

In de thrillers van Jørn Lier Horst ontrafelt de Noorse inspecteur William Wisting op geheel eigen wijze deskundig en zorgvuldig de meest complexe zaken.

HET WISTING KWARTET:

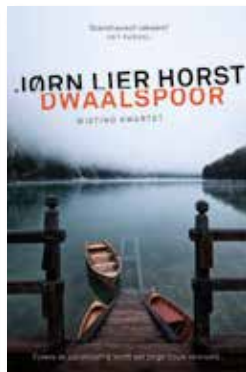
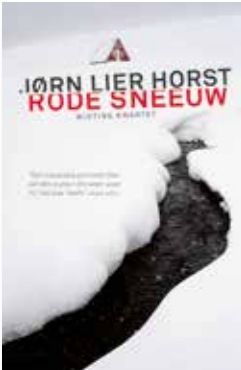

FOTO: MARLUS BATMAN VIKEN

JØRN LIER HORST is het voormalig hoofd van de recherche in het Noorse district Vestfold. Gebruikmakend van zijn ervaringen als rechercheur neemt hij zijn lezers mee tot achter de politielinten. Zijn werk is een unieke mix van spanning en realisme, en hij toont zich een uitstekend observator van menselijke interactie.

COLD CASE KWARTET:

WIST JE DAT...

...het derde deel in het Cold Case Kwartet, *De onbekende*, in september 2022 zal verschijnen?

Þjóðhátíð

Het festival dat buiten IJsland niemand kent

DOOR: YRSA SIGURDARDÓTTIR

Tot voor kort waren de enige mensen die IJsland interessant vonden als vakantiebestemming zalmvisser, bevlogen geologen en paardenliefhebbers. Maar in iets minder dan tien jaar tijd is dat volledig veranderd. Het wordt daarom ook steeds moeilijker om interessante plaatsen van IJsland te beschrijven die niet al uitgebreid op toeristenwebsites te zien zijn. Vrijwel iedereen kent de foto's van de actieve geisers van IJsland, de enorme watervallen waar je achterlangs kunt lopen, de 'Blue Lagoon' met water van bijna 39 graden Celsius, het zwarte strand van Reynisfjara en natuurlijk de nieuwste actieve vulkaan 'Eldgosið í Geldingadölum í Fagradalsfjalli' – wat waarschijnlijk de minst sexy naam is ooit bedacht voor een vulkaan.

*het zwarte strand
van Reynisfjara*

Favoriete festival

Maar ik wil jullie graag kennis laten maken met een geweldige attractie die nog maar door weinig toeristen ontdekt is. Een van mijn persoonlijke favorieten en een geweldige belevenis, dit festival dat slechts weinig toeristen kennen, hoewel het een van de oudste en populairste IJslandse festivals is, naast gay pride. Het evenement is een drie dagen durend familiemuziekfestival, dat volledig buiten plaatsvindt aan het begin van augustus. Het wordt gehouden binnen in Herjólfssdalur, een oude vulkanische krater op Vestmannaeyjar, de Westmann-eilanden, aan de zuidkust van IJsland. Het festival heet 'Þjóðhátíð', wat eigenlijk gewoon het 'Nationale Festival' betekent. Het eerste Nationale Festival werd gehouden in 1874 toen de inwoners van de Westman-eilanden niet in staat waren om naar het vasteland te reizen voor de feestelijkheden rond het 1000-jarig bestaan van de eerste IJslandse nederzetting. Inmiddels is het Nationale Festival uitgegroeid tot de beste plek voor muziek en gezelligheid.

Roerige geschiedenis

Het lijkt me aardig om jullie eerst wat te vertellen over de roerige geschiedenis van de Westman-eilanden zelf. Deze eilanden zijn ooit gevormd door de overblijfselen van vulkanische uitbarstingen en vormen een archipel van eilanden en uit zee oprijzende rotsen ten zuiden van de IJslandse kust. Slechts één eiland is bewoond, Heimaey, en dat is de meest winderige plek op IJsland. Op een paar andere eilanden staan jachthutten en sommige worden gebruikt om schapen te laten grazen. (Als een schaap van een van de hoge kliffen valt, zal het uit elkaar ploffen als ze het water raakt – maar dit wilde je waarschijnlijk helemaal niet weten.)

*Slechts één eiland is bewoond,
Heimaey, en dat is de meest
winderige plek op IJsland.*

De jachthutten werden gebruikt voor de jacht op papegaaiduikers, wat tegenwoordig verboden is. En helaas, in tegenstelling tot wat er online beweerd wordt, de IJslandse zangeres Björk woont niet in een van deze hutten.

*Als een schaap van
een van de hoge
kliffen valt, zal het
uit elkaar ploffen als
ze het water raakt.*

De Turkse overval

In de vroege geschiedenis van de eilanden werden de bewoners overvallen door piraten, in wat later de 'Turkse overval' genoemd zou worden. In 1602 veroverden piraten het eiland, stalen het vee, doodden iedereen die in de weg liep en ontvoerden een deel van de inwoners om ze als slaven te verkopen. Tot op heden is niet duidelijk waarom deze overval Turks werd genoemd, aangezien de piraten uit Algiers en

van de Barbarijse kust kwamen (en inderdaad, daar is toen de naam 'barbaren' uit ontstaan). De plaats waar de piraten voor het eerst aan land kwamen, draagt nog altijd de naam Ræningatangi, de roversbaai. Maar de eilandbewoners hebben zelf ook een vrij gewelddadig verleden en dragen met trots de erfenis van hun Viking-voorouders. Hoewel de Vikingen veel meer deden dan stammen overvallen, vrouwen verkrachten en vee buitmaken, gebeurde dat wel regelmatig. Blijkbaar is het vervelender om slachtoffer te zijn van een overval dan daar zelf de leiding over te hebben.

Uitbarsting

De enige keer dat de Westman-eilanden wereldnieuws waren, was in 1974, toen op een stuk landbouwgrond vlak bij de stad Heimaey plotseling een twee kilometer lange vulkanische breuklijn ontstond. Het eiland moest worden geëvacueerd. Gelukkig lag de vissersvloot op dat moment in de haven, waardoor alle 5000 inwoners op tijd het vasteland konden bereiken. De uitbarsting

duurde uiteindelijk bijna een halfjaar, waarbij een groot deel van de stad werd bedolven onder lava en de rest van het eiland 800.000 ton as kreeg te verwerken, waardoor het eiland sindsdien ook wel het 'Pompeï van het Noorden' wordt genoemd. Na een enorme schoonmaakactie kon een deel van de inwoners weer terug naar het eiland verhuizen. De stad heeft nog jarenlang geprofiteerd van de hitte van het lavaveld doordat een ingenieus systeem hier warmte uit won.

Huis opgegraven

In Heimaey is een museum te vinden dat volledig gewijd is aan de uitbarsting van 1973. Het is gebouwd rond een huis dat recent werd opgegraven uit de as aan de voet van de vulkaan. In een van mijn thrillers rond Thóra Gudmundsdóttir gebruik ik dit gegeven. Een huis wordt opgegraven uit de as en er worden lichamen gevonden in de kelder. Ik herinner me nog dat ik het eerste hoofdstuk schreef, dat eindigt met de ontdekking van de drie lichamen en de suggestie dat er iets nog veel erger gevonden gaat worden, maar ik had geen idee wat dat moest zijn. Ik vroeg daarom aan mijn man wat er erger kon zijn dan drie dode lichamen. Hij dacht even na en antwoordde: 'Vier dode lichamen.' Ik heb hem sindsdien niet meer om advies gevraagd.

De uitbarsting heeft de eilanders er echter nooit van weerhouden om hun festival te vieren. De enige jaren waarin het festival niet doorging, waren 1914 en 1915, tijdens de Eerste Wereldoorlog. En helaas was er ook geen festival in 2020 en 2021, toen de covid-beperkingen werden opgelegd.

Het festivalterrein in de oude krater van Herjólfsdalur bestaat uit een hoofdpodium voor de muziekovertreders, die een belangrijk

De vulkaanuitbarsting heeft de eilanders er nooit van weerhouden om hun festival te vieren.

deel van het festival vormen, en een kleiner podium voor het kinderprogramma. Het opvallendste element van het festival wordt gevormd door lange 'straten' witte tenten, die worden opgezet door de eilandbewoners. De tenten zijn ingericht met persoonlijke meubels en accessoires en worden door de festivalgangers gebruikt om even bij te komen en gasten te ontmoeten. Het zijn de huiskamers van het festival.

Naast de line-up van IJslandse bands die in hun moedertaal zingen en niet per se zullen doorbreken op een internationaal podium, is er elke dag tegen middernacht nog een ander groots evenement. Op de eerste dag, de vrijdag, wordt er een enorm vuur gemaakt boven op een stapel rotsen in de krater. Het is een prachtig gezicht, waarbij vooral de rij mannen opvalt die voortdurend met emmers olie op het vuur gooien. Ze moeten daarbij de emmers steeds afkoelen met water, anders

vliegen ze in brand wanneer ze opnieuw gevuld worden. Het geeft een onheilspellend 'Tsjernobyl-achtig' gevoel om die mannen het vuur steeds verder te zien opjagen.

Vuurwerk en vuurtoetsen

Op zaterdagavond wordt er vuurwerk afgestoken, waarbij de kleurrijke vuurregens prachtig reflecteren op de kraterwanden. De laatste nacht is altijd het drukst bezocht en de reden daarvoor is de 'singalong'. Het publiek zit op de aflopende kraterhelling rond het podium en zingt mee met alle bekende IJslandse liedjes, vaak de

traditionele gezangen. Daarna worden de vuurtoortsen langs de wanden een voor een aangestoken, één toorts voor elk jaar dat het festival plaatsvond. En aangezien het eerste festival al in 1874 werd gevierd, is de hoeveelheid toortsen indrukwekkend.

De lokatie

Ik weet dat ik het festival nooit recht kan doen en overdrijf ik niet als ik zeg dat het een prachtig geheel is. Je zult je afvragen waarom het dan niet wordt overspoeld door Instagram-toeristen, en de reden daarvoor is de lokatie. Er zijn maar een paar manieren om naar het eiland te komen, met de boot of het vliegtuig. Door de grote populariteit van het festival zijn de vaarten en vluchten heel snel volgeboekt. Je zult het dus lang van tevoren moeten plannen, heel lang.

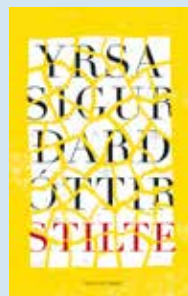
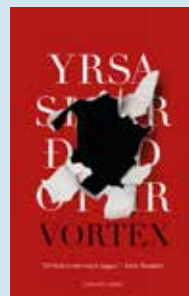
Het goede nieuws is dat een bezoek aan Vestmannaeyjar altijd een goed idee is. Alleen al de aanblik van de kleine eilandengroep in de oceaan is de moeite waard. Net als een boottocht door de zeegrotten, een wandeling naar de nieuwe vulkaan Eldfell (Vuurberg), de ruïnes van huizen uit de gestolde lavastromen, de beluga-walvissen en de papegaaiduikers. Ga er vooral niet naartoe om papegaaiduikers te eten. Je bent daarvoor zeker tien jaar te laat, maar geloof me, je hebt er niet veel aan gemist.

FOTO: LILJA BIRGISDÓTTIR

Yrsa Sigurdardóttir (1963) is een veelvoudig bekroonde IJslandse bestsellerauteur. Sinds haar debuut in 2005 schreef ze meer dan tien thrillers, die in ruim dertig landen in vertaling zijn verschenen. Sigurdardóttir woont met haar man en twee kinderen in Reykjavik.

*Lees de boeken van
Yrsa Sigurdardóttir*

David Lagercrantz:

'*Obscuritas* zit vol met het beste van wat ik heb geleerd tijdens mijn carrière als journalist en auteur op het gebied van populaire wetenschap, moordmysteries en biografieën. Ik kijk er heel erg naar uit om mijn eigen universum te creëren, waarin ik speels kan verwijzen naar mijn jeugdhelden: Sherlock Holmes en dr. Watson.'

Bestsellerauteur David Lagercrantz

CREËERT EEN ONVERGETELIJK DUO IN *OBSCURITAS*,
HET EERSTE DEEL VAN ZIJN NIEUWE THRILLERREEKS

ZIJ IS BEKWAAM, STERK EN STREETWISE. HIJ IS ZEER INTELLIGENT, MET EEN TALENT VOOR HET OPLOSSEN VAN RAADSELS, SOMS OP HET MANISCHE AF.

*Hun levens zijn voor altijd
verbonden wanneer zij zijn
leven redt.*

Beiden worden achtervolgd door hun verleden: zij door het lot van haar criminele broer; hij door zijn ernstige depressies die volgen op manische periodes van genialiteit. De twee zouden niet méér kunnen verschillen, met hun enorm contrasterende achtergronden en hun zo verschillende manier van kijken naar de wereld om hen heen. Maar samen vullen ze elkaar aan en vormen ze een team met een opmerkelijk vermogen om het onoplosbare op te lossen.

HANS REKKE, vermaard professor. Heeft het unieke talent om zwakke plekken in gedachtegangen en

bewijsmateriaal bloot te leggen. Een vlijmscherpe intelligentie die soms grenst aan het psychotische. Afkomstig uit een aristocratische familie, met een assertieve moeder die hem aanspoorde om een pianovirtuoos te worden en in 's werelds meest prestigieuze concertzalen op te treden. Rekke speelt nog steeds tijdens zijn somberste buien, wanneer hij bezeten is door angst. Hij is verslaafd aan stimulerende en kalmerende middelen op recept.

MICAELA VARGAS, politieagent. Opgevoed door een alleenstaande moeder in een arme buitenwijk van Stockholm. Micaela was de rustige, gewetensvolle dochter die thuis altijd van alles afhandelde, terwijl haar broers, LUCAS en SIMÓN, altijd in de problemen kwamen. Op school merkten de leraren Micaela's talent voor leren op en moedigden haar aan om een diploma te halen. Ze koos voor een leven bij de politie om iets goeds te doen in de samenleving.

'Ik ken weinig auteurs die zulke complexe, intelligente plots kunnen bedenken en met dezelfde virtuositeit zulke ronde, authentieke en fascinerende personages kunnen schetsen. David heeft een zeldzame fijngevoeligheid voor de grote hedendaagse politieke en maatschappelijke thema's, evenals een groot begrip van hoe mensen daar persoonlijk door worden beïnvloed. Daarmee geeft hij niet alleen inzicht in hoe systemen werken, maar ook in wat mensen drijft.'

– JULIETTE VAN WERSCH,
UITGEVER

David Lagercrantz is journalist en bestsellerauteur, internationaal bekend geworden door de bestseller *Ik, Zlatan* over Zlatan Ibrahimović en zijn voortzetting van de Millennium-serie van Stieg Larsson. Naast zijn schrijverschap zit hij in het bestuur van de Zweedse PEN. Zijn werk is meerdere malen genomineerd voor en bekroond met verschillende prijzen.

*Nieuwsgierig
geworden naar
Rekke & Vargas?
Lees dan nu alvast
een fragment*

**David
Lagercrantz**
OBSCURITAS

Paperback € 22,99
E-book € 13,99
Luisterboek € 15,99

Max Seeck

Over Jessica Niemi en zijn liefde voor complexe personages

Ik ben altijd al dol geweest op Agatha Christies Poirot en Miss Marple. Hoewel ik de setting van de boeken en de verbazingwekkende plotwendingen die ermee gepaard gaan erg leuk vind, is me opgevallen dat beide personages eigenlijk vrij oppervlakkig zijn. Ik bedoel dat niet als kritiek, maar ik denk dat de personages van Poirot en Miss Marple goed illustreren hoe helden en heldinnen vroeger werden beschreven.

Als kind gaf ik dus de voorkeur aan het werk van Christie, maar later raakte ik onder de indruk van hoofdpersonages met een complexere persoonlijkheid, zoals Micke Blomqvist, Harry Hole en Saga Norén, om er maar een paar te noemen. Deze personages hebben allemaal iets waardoor ze minder perfect zijn. Ze hebben gebreken, problemen, misschien zelfs duistere geheimen, en ze hebben fouten gemaakt. Het zou kunnen dat ze lijden aan een fysieke of mentale aandoening of een verslaving hebben, en daarmee zijn ze veel geloofwaardiger dan de bijvoorbeeld altijd zo perfecte James Bonds uit de jaren zestig en zeventig. Mijn eerste trilogie ging over een Finse voormalige vredessoldaat, die aan een posttraumatische stressstoornis lijdt sinds hij een aantal verschrikkelijke (maar verdedigbare) misdaden had begaan tijdens de

De droomscènes van Jessica zijn nogal eng en duister. Tijdens het schrijven van die passages luister ik meestal naar gruwelijke muziek.

Balkanoorlogen in de jaren negentig. Maar na drie boeken wilde ik met een nieuwe reeks een volledig andere weg inslaan. Dus besloot ik om het personage misdaden te laten oplossen in mijn thuisstad Helsinki. Ik wilde echter niet schrijven over de zonnige en mooie zomer en heb daarom gekozen voor de donkere en koude winter. En ten slotte wilde ik dat mijn hoofdpersoon een vrouw was. Niet zomaar een 35-jarige detective, maar een die geheimen heeft die ze niet met haar collega's kan delen: Jessica Niemi.

Als je het eerste deel van deze reeks nog niet hebt gelezen, zou ik vrij gemakkelijk een aantal plotelementen aan je kunnen verklappen. Maar ik zal mijn best doen om me in te houden. Je hoeft niet veel van het boek gelezen te hebben om te ontdekken dat Jessica Niemi een veelbewogen verleden heeft, een enorme som geld van haar overleden ouders heeft geerfd en dat – en nu komen we bij het interessantste deel – ze lijdt aan een psychische aandoening: een vorm van schizofrenie.

De mentale problemen van Jessica zorgen er opmerkelijk genoeg voor dat ze zowel hallucinaties als werkelijke beelden aan elkaar verbindt. Ze is geneigd nachtelijke gesprekken te voeren met haar overleden moeder, gesprekken die ze nodig heeft en waar ze tegelijkertijd bang voor is. Soms krijgt Jessica, terwijl ze met haar moeder praat, belangrijke aanknopingspunten en tips van haar. Het is aan de lezer of het onderbewustzijn van Jessica deze ideeën aandraagt of dat het eigenlijk om iets paranormals gaat: weet Jessica's dode moeder op de een of andere manier meer over de gebeurtenissen in Jessica's leven en de misdaden die zij onderzoekt? De droomscènes van Jessica zijn nogal eng en duister. Tijdens het schrijven van die passages luister ik meestal naar gruwelijke muziek en

ik denk (en dat heb ik ook begrepen van lezers) dat dat eraan af te zien is. En nogmaals: dat die scènes zo eng zijn komt vooral doordat dat we niet zeker weten wat er werkelijk gebeurt bij die ontmoetingen. We hebben een vermoeden, maar we kunnen het niet zeker weten. Ikzelf ook niet.

De persoon die we aan het werk zien in een moordzaak in Helsinki, lijkt niettemin verre van onstabiel. Jessica kan haar professionele leven scheiden van haar persoonlijke problemen, zelfs al spreekt ze 's nachts met haar overleden moeder, in haar miljoenenpenthouse in het centrum van Helsinki. En o – dat vergat ik nog te zeggen – ze verbergt haar fortuin op een heel praktische wijze voor haar collega's: ze bezit ook nog een eenkamerappartement dat ze gebruikt om haar eigenlijke woonsituatie geheim te houden. Jessica Niemi is intelligent, slim en erg goed in haar werk als detective. Ze is misschien niet de gemakkelijkste of meest toegankelijke persoon en ze neemt niet altijd de juiste beslissingen in haar relaties. Maar ze is oprecht en heeft een hart van goud. Jessica Niemi is een heel belangrijk personage geweest om een aantal van mijn eigen angsten, onzekerheden en wensen onder ogen te komen. Ik ben het niet altijd eens met wat ze doet, maar uiteindelijk doet ze

het juiste. Soms slaagt ze pas na eerst verschillende fouten te hebben gemaakt, zoals ons allemaal weleens gebeurt. Ik raad de Jessica Niemi-serie dan ook aan aan iedereen die van een goed mysterie houdt en zich wil laten uitdagen door een hoofdperson die alles net wat anders aanpakt dan je misschien zelf zou doen.

'Topthriller van Finse bodem. Zo horen thrillers te zijn.'

– Hans Loeve van Boekhandel Riemer, Amersfoort

Er zijn inmiddels twee boeken verschenen met de eigenzinnige rechercheur Jessica Niemi in de hoofdrol.

DE TROUWE LEZER

De vrouw van bestsellerauteur Roger Koponen wordt dood aangetroffen in een prachtige zwarte avondjurk, zittend aan het hoofd van een lege eettafel. Haar gezicht is bevroren in een afgrijselijke glimlach. Het lijkt erop dat de dader de moorden exact kopieert uit de thrillertrilogie van Roger Koponen. De slachtoffers stapelen zich op. Kan rechercheur Jessica Niemi een halt toeroepen aan de moorden?

DE IJSKRING

Na een releaseparty verdwijnen twee jonge Finse influencers spoorloos. Niet lang daarna wordt er een vreemde foto gepost op hun beider Instagram-accounts. Het is een foto van een oude vuurtoren op een rotsachtig eiland. Als bijschrift een gedicht. De tekst beschrijft hun dood...

Jessica onderzoekt de verdwijningen. Ze ontdekt dat de twee vermisten een geheim deelden waardoor ze betrokken waren geraakt bij iets heel duisters. De dader speelt een levensgevaarlijk spel en lijkt niet van plan te stoppen met spelen...

Slagzij

Jørn Lier Horst & Thomas Enger

Na *Nulpunt* en *Rookgordijn* is *Slagzij* het derde deel van de succesvolle reeks rondom verslaggever Emma Ramm en rechercheur Alexander Blix. Een inspecteur wordt in koelen bloede neergeschoten. Is het een afrekening, een waarschuwing? Wie is nog te vertrouwen?

Slagzij verschijnt op 22 maart 2022.

Je leest nu alvast een voorproefje! —————>

Dankzij het zwaailicht op het dak doken de andere automobilisten gehoorzaam de vluchtstrook op. Blix stelde zijn headset bij, zodat hij beter kon horen. Sinds hij in de auto was gestapt, had hij contact met Iselin, maar tot nu toe was het een eenzijdige communicatie. Hij had geprobeerd haar meer te laten vertellen over wat er was voorgevallen en wat ze had meegemaakt, maar Iselins antwoorden waren kort en vaag geweest.

Toen hij de afrit naar Smestad passeerde, vroeg Blix of ze de patrouillewagen die onderweg was al kon zien.

‘Ze komen eraan.’

‘Zie je ze nu?’

Geen antwoord.

‘Loop naar ze toe,’ zei Blix.

Onderweg had hij een poging gedaan haar gerust te stellen door te zeggen dat de man die op haar had geschoten nu naar alle waarschijnlijkheid op de vlucht zou zijn geslagen en niet in het park rond zou lopen op jacht naar haar. Of Iselin dat had meegekregen wist hij niet.

‘Focus je op de politiewagen,’ zei hij terwijl hij een taxi inhaalde. ‘Laat zien waar je bent.’

Opnieuw geen reactie.

‘Iselin,’ zei hij streng. ‘Laat zien waar je bent. Zwaai. Laat hun weten dat jij degene bent die ze moeten ophalen.’

Iselin haalde diep adem, alsof ze zich moest vermannen.

Stemmen op de achtergrond. Wie het waren, kon hij niet horen, maar veel mensen op het politiebureau hadden Iselin door de jaren heen ontmoet, en nog meer mensen kenden haar gezicht. Zelfs als ze er niet in zou slagen te zwaaien of iets te zeggen, was de kans groot dat ze haar zouden vinden en helpen.

De verbinding werd verbroken.

Blix keek op de display, bang dat Iselins angst gerechtvaardigd was geweest. Hij was bezig haar op-

nieuw te bellen toen er een bericht van een onbekend nummer binnenkwam.

Je dochter is veilig. Eriksen.

Blix had geen idee wie Eriksen was, maar dat maakte niet uit. Het belangrijkste was dat er nu voor Iselin werd gezorgd. Hij kon opgelucht ademhalen.

Hij sloeg af naar de wijk Majorstua, dankbaar dat het zwaailicht het overige verkeer naar de kant joeg. Al snel was hij bij de Geitmyrsveien, waar Kovic elf maanden geleden was gaan wonen. Blix was er een aantal malen geweest, ook tijdens de housewarming-party. Tussen al haar vrienden en vriendinnen en de hoofdzakelijk jongere collega's had hij zich oud gevoeld. Hij was al vroeg weer vertrokken, zoals zijn gewoonte was. Kovic had dat niet bepaald leuk gevonden.

De zwaailichten die hij een paar honderd meter verderop zag, bezorgden hem een felle steek in zijn borst. Hij zag mannen in uniform op straat, mensen die zich achter de afzetting hadden verzameld, die filmde of foto's maakten. Die elkaar met bezorgde blikken aankeken.

Een ambulance verliet de plek. Blix zette zijn auto op de vrijgekomen plaats en was al uitgestapt voordat de motor tot zwijgen was gekomen. De rotorbladen van de politieheliikopter klapperden in de lucht boven hem.

Hij haalde zijn dienstpenning tevoorschijn en toonde die aan de agent die de afzetting in de gaten hield, kroop onder het lint door en haastte zich naar de openstaande deur.

In het trapportaal hoorde hij zijn eigen voetstappen tegen de muren weerkaatsen. Hij nam drie treden tegelijk. Voor de deur naar Kovics appartement stond ook een agent in uniform. Hij trok zich terug toen Blix verscheen en gaf hem alleen een paar blauwe plastic sloffen die hij over zijn schoenen kon aantrekken.

Blix bleef op de drempel staan en haalde diep adem. Hij probeerde zich voor te bereiden op wat hij te zien

zou krijgen en bedacht dat hij het gewend was een plaats delict te betreden. Het was ook weleens voorgekomen dat hij thuis was geweest bij mensen die hij kende of van wie hij op zijn minst wist wie ze waren. Deze keer was het echter anders.

Hij trok de overschoenen aan en deed een stap naar binnen. Daarna nog eentje. Hij bleef naar de vloer kijken, was niet in staat zijn blik op te heffen. Nog niet. Hij sloot zijn ogen en hield ze dicht, haalde adem en deed ze weer open. En alsof hij een camera was die in slow motion opnam, draaide hij langzaam zijn hoofd naar de woonkamer.

Hij knipperde twee keer, kon zich niet focussen. Maar achter en tussen de uniformen van de al aanwezige agenten zag hij delen van een lichaam dat op de rug op de grond lag, de ene arm opzij gericht, de andere boven het hoofd. Alsof ze haar hand opstak omdat ze iets wilde zeggen.

Aan de linkerkant zat een gat in haar voorhoofd; onder haar lag een plas bloed. Haar ogen stonden open. Blix moest slikken, eerst één keer, toen nogmaals.

‘Lieve god,’ zei hij zacht tegen zichzelf.

Sofia Kovic was geëxecuteerd.

‘Wat voor relatie had je met Kovic?’

Blix keek op naar Brogeland. ‘Wat bedoel je?’

‘Ik bedoel: wat voor relatie had je met Kovic?’

Blix keek hem een paar tellen zwijgend aan. ‘Ik was haar leidinggevende,’ antwoordde hij, iets harder dan zijn bedoeling was. ‘Vanaf de eerste dag dat ze bij Geweldsdelicten begon. Daarnaast vervulde ik een soort mentorrol voor haar.’

‘En dat was alles?’

‘Wat bedoel je daarmee?’

Brogeland bleef zwijgend wachten op antwoord.

‘Insinueer je dat ik een relatie met haar had?’

‘Ik insinueer niets, ik stel alleen een vraag.’

‘We waren collega’s,’ zei Blix. ‘Ik ben oud genoeg om haar vader te zijn.’

‘Dat hoeft niets te betekenen.’

‘Nee, voor jóú heeft dat misschien nooit iets betekend.’

Brogeland glimlachte kort. ‘Je vingerafdrukken zijn overal in haar appartement aangetroffen.’

‘Mijn dochter woonde daar,’ zei Blix. ‘Ik ben er meerdere keren geweest. En ik geloof je niet als je “overal” zegt, want ik ben bijvoorbeeld nooit in Kovics slaapkamer geweest.’

‘Weet je dat wel zeker?’

‘Nooit,’ herhaalde Blix. ‘Tussen ons is er nooit zoiets geweest.’ Tegelijkertijd merkte hij dat Brogelandsvraag hem onzeker maakte. Alsof de Landelijke Recherche iets had wat op het tegenovergestelde duidde. Hij probeerde te bedenken of hij misschien ooit per ongeluk in Kovics slaapkamer was beland, misschien tijdens de housewarmingparty toen ze een rondleiding kregen, maar hij kwam tot de conclusie dat hij niet verder dan de deuropening was geweest.

Hij rechtte zijn rug. ‘Is er iemand die iets anders beweert?’ wilde hij weten.

Brogeland gaf geen antwoord. ‘Wanneer was je voor het laatst in het appartement?’ vroeg hij in plaats daarvan.

Blix probeerde opnieuw na te denken. ‘Een paar weken geleden, denk ik.’

‘En dan zaten jouw vingerafdrukken daar nog steeds?’

‘Ik weet niet hoe nauwkeurig ze waren met schoonmaken,’ zei hij gelaten. ‘Denk je dat ik haar heb vermoord? Zit je daarnaar te vissen? Probeer je erachter te komen of ik een motief had om haar van het leven te beroven?’ Voordat Brogeland kon antwoorden ging hij verder: ‘Ik was op een seminar in Sandvika toen ze werd vermoord, voor het geval je dat al bent vergeten. Met veertig toehoorders. En denk je dat ik na afloop zou hebben geprobeerd mijn eigen dochter te vermoorden?’

Brogeland ging onaangedaan door: ‘Is het je gewoonte om je collega’s thuis te bezoeken?’

‘Ik ben nog nooit bij jóú thuis geweest, Brogeland, maar dat komt vast doordat je altijd al een

smeerlap bent geweest.'

Er viel een stilte. Blix voelde hoe hij kookte. Hij had het gevoel dat ze tijd zaten te verspillen en dat hij dat nog eens verergerde door zo te reageren. Hij nam een slok water uit het glas dat voor hem stond en veegde zijn voorhoofd af. 'Sorry,' zei hij. 'Dat laatste had ik niet moeten zeggen.'

'Het geeft niet,' zei Brogeland. 'Ik weet dat ik een smeerlap ben.' Hij glimlachte ontwapenend. Dat stelde Blix op prijs. 'Heb je een pauze nodig?'

Blix schudde zijn hoofd. Hij besloot te proberen zo goed mogelijk samen te werken, zodat hij des te sneller weg mocht. 'Maar om je vraag te beantwoorden: nee, het is niet bepaald een gewoonte van me om mijn collega's thuis te bezoeken. Kovic was een geval apart, dat steek ik niet onder stoelen of banken. We hadden een goede relatie. Maar er is nooit enige sprake van intimiteit tussen ons geweest, er was alleen collegiale bezorgdheid en respect, zoals het hoort.'

'Je zegt dat ze een geval apart was. Op welke manier?' 'Ze...' Blix dacht na. 'Dat is moeilijk uit te leggen,' zei hij toen. 'Ze was capabel en werkte hard, was echt

betrokken. Altijd bereid om de onderste steen boven te halen en een tandje bij te zetten. Ze was duidelijk ook de jongste op de afdeling, en voor ons, de toch wat ouderen, bracht ze altijd een aanstekelijke energie met zich mee. Iedereen mocht haar graag.' Hij schudde zijn hoofd en zuchtte diep. 'Het klinkt alsof ik haar hier een aanbeveling zit te geven.'

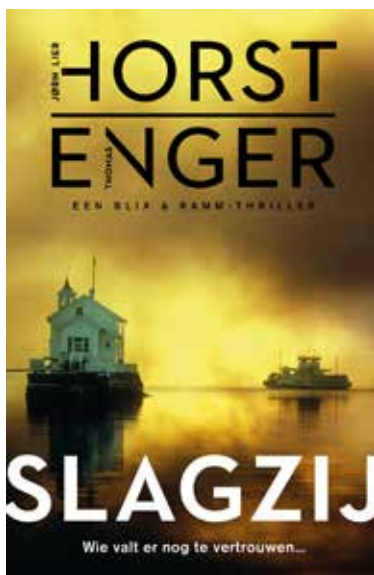
Brogeland maakte een aantekening; Blix zag niet wat hij opschreef.

'Ook Emma Ramms vingerafdrukken zijn in Kovics appartement aangetroffen,' ging Brogeland verder. 'Emma en Kovic zijn de afgelopen jaren goede vrienden geworden,' legde Blix uit. 'Ze sportten onder meer samen, fietsen. In elk geval af en toe. Emma kende, kent, mijn dochter ook.' Abrupt deed hij er het zwijgen toe en dacht weer aan Iselin. Haar levenloze lichaam. Haar gesloten ogen. Hij vertrouwde erop dat de chirurgen wisten wat ze deden.

Brogeland keek hem weer een paar tellen aan.

'Wat deed je verder nadat je Kovics appartement was binnengekomen?'

Blix dacht na. 'Ik ging naar Iselins kamer.'

Jørn Lier Horst & Thomas Enger

SLAGZIJ

Paperback € 22,99

E-book € 13,99

Luisterboek € 15,99

'Een van de fijnste thrillers van dit moment.'

– Wim Kersten van Boekhandel Meijer & Siegers in Oosterbeek over *Rookgordijn*.

Iceland Noir festival

Jaarlijks vindt in november in Reykjavik het Iceland Noir Festival plaats. Het festival bestaat sinds 2013 en is opgericht door de auteurs Ragnar Jónasson, Quentin Bates en Yrsa Sigurðardóttir. In 2021 reisden meer dan veertig internationaal vermaarde auteurs naar de IJslandse hoofdstad. Een echte aanrader dus voor alle fans van (Scandinavische) thrillers! icelandnoir.weebly.com

Welkom Thomas Enger!

Dat Thomas Enger een begenadigd thrillerschrijver is, weten we al langer. Samen met Jørn Lier Horst schrijft hij de succesvolle Blix & Ramm-serie, maar lezers kennen hem ook van zijn Henning Juul-serie. Leuk nieuwtje: Enger komt eind 2022 met een nieuwe serie en daarvoor stapt hij in Nederland over naar een nieuwe uitgever: A.W. Bruna! Niet geheel toevallig dezelfde uitgever als die van de Blix & Ramm-serie en de Cold Case-serie van zijn schrijfpartner Horst. De beste Scandinavische thrillerauteurs bij elkaar, beter kunt je het niet krijgen!

Gebaseerd op eigen ervaringen

Wist je dat de mini-thriller *De jaloerzeman* van Jo Nesbø (die afgelopen winter in een oplage van 350.000 exemplaren in de boekhandel cadeau werd gegeven) voor een deel gebaseerd is op Jo's eigen ervaringen? Hij is een fervent bergbeklimmer, en inderdaad, ook wel eens jaloers!

HARD AAN HET WERK

Het auteursechtpaar Lars Kepler was de afgelopen maanden hard aan het werk om onderzoek te doen voor hun nieuwe thriller. Op dit moment leggen ze de laatste hand aan hun negende thriller rondom de sympathieke Finse speurder Joona Linna. Helaas kunnen we jullie nog niets laten weten over de titel, wel dat het boek eind van dit jaar zal verschijnen!

Marlous Mutsaers – Gianotten
Mutsaers Boekverkopers, Tilburg

De fjord van Jørn Lier Horst

'Wat zijn we toch een geluksvogels als boekverkopers dat we voor een boek is verschenen er al heerlijk in kunnen lezen! Ik heb genoten van het nieuwe boek van Jørn Lier Horst. Als Bernhard Clausen plotseling overlijdt, worden er in zijn vakantiehuis negen dozen vol cash gevonden. Heerlijk om samen met William Wisting en zijn team te speuren naar de oorsprong van dit enorme geldbedrag. Een klassieke speurdersroman van hoog niveau!'

Josje Krol – The Read Shop, Velp

Poolnacht van Ragnar Jónasson

'Ik heb genoten van Poolnacht van Jónasson. Prachtig geschreven, goed verhaal. Een literaire thriller. Het staat er vaak ten onrechte op, maar dit is er een!'

Jan Biesheuvel, Boekhandel
Hoofdstuk Een

De therapeut van Helene Flood

'De nieuwe grand dame van de thrillers komt uit Noorwegen en heet Helene Flood, haar debuut-thriller *De therapeut* kruipt in je hoofd en laat je niet los. Ik kon niet meer stoppen met lezen, niet stoppen met huiveren, en het heeft me een slapeloze nacht gekost.'

Ilja Velthuis, Boekhandel
Athenaeum Amsterdam

Koninkrijk van Jo Nesbø

'*Koninkrijk* van Nesbø vind ik helemaal fantastisch, wat een geweldige pageturner. Het is lang geleden dat ik zo door een thriller (al is dit wat mij betreft eerder een psychologische roman) werd gegrepen. Wat kan die man schrijven!'

Aartje Koster, Boekhandel PeZZiPaZZI,
Weesp

De schimmenjager van Camilla Grebe

'Een aanrader voor iedere thrillerliefhebber! Origineel door het verweven van diverse verhaallijnen zoals de vrouwenemancipatie in de politiekorpsen, razendsnel geschreven, geweldige ontknoping. Moet ik nog meer vertellen? Nee, lees gewoon dit boek!'

Slaap lekker

Cilla & Rolf Börjlind

Exclusief voor *Scandi* schreven Cilla & Rolf Börjlind het korte verhaal *Slaap lekker*.
Maak kennis met Angela en Isak, die net zijn verhuisd naar hun droomhuis. Of wordt dit huis hun grootste nachtmerrie?

Het grote rode huis was een ware verkoopdroom voor een makelaar; meer dan honderd jaar oud en gebouwd van een goede houtsoort waar de tijd geen vat op kreeg. Veel kamers, hoekjes en trappen, alles nog in de oorspronkelijke staat. 'Een spookslot,' had de verkoper bij wijze van grap gezegd, zich vermoedelijk niet bewust van het feit dat iemand die 25 miljoen kronen moest neertellen, niet bepaald geïnteresseerd was in spoken.

Angela en Isak hadden het huis twee maanden geleden gekocht. Een droomhuis – in haar ogen. Voldoende afgelegen om opdringerige burens te mijden en vlak bij een natuurreservaat.

En groot genoeg om elkaar niet op de zenuwen te werken.

Angela had de verhuizing vanuit Nederland met hulp van sterke mannen en een aantal verhuisswagens geregeld. Ze waren een week geleden uit Amsterdam vertrokken, uit een exclusief grachtenpand, volgestouwd met voorwerpen die voornamelijk gevoelswaarde hadden.

Voor Angela.

Isak was computerprogrammeur.

De eerste dagen had Angela zich erop gefocust de kinderkamer op de bovenverdieping klaar te krijgen, zodat hun tweejarige dochtertje Mary zich 'thuis' zou voelen. De rest van de week was ze druk bezig geweest met de chaos die een verhuizing nu eenmaal met zich meebrengt, hoeveel gele briefjes je ook op de dozen plakte.

Vandaag had ze de keuken onder handen genomen, dat was vaak het meeste werk. Ze was even na zeven vanochtend begonnen en had alles gesorteerd in lades die te klein waren en tegelijkertijd Mary in de gaten moeten houden.

Inmiddels, even na negen 's avonds, was ze helemaal kapot.

Ze was gewikkeld in een dikke witte ochtendjas van badstof. Blootsvoets, ze vond het heerlijk om de

oude, met loog behandelde planken tegen haar blote voeten te voelen. Mary was zonder problemen in haar eigen kamertje in slaap gevallen, zonder zelfs maar naar haar vader te vragen.

Nu was het tijd om te ontspannen.

Angela plofte op de bank en werd overvallen door een enorme vermoeidheid. Eigenlijk zou ik wat moeten eten, dacht ze, en ze sloot haar ogen. Toen kwam de behoefte aan een sigaret. Eentje maar, dat zou haar goeddoen. Ze kwam overeind van de bank en liep naar de keuken. Er lag een pakje bij het fornuis, een geheim pakje waar Isak niets van afwist. Hij vond het niet prettig dat ze rookte. Maar Isak was nog in Amsterdam en zou dit weekend pas komen. Dus een sigaretje in het geniep kon ze zich best veroorloven. Buiten. Ze wilde binnen niet roken.

Ze nam het pakje en een aansteker mee naar buiten en ging op het bordes voor het huis staan. Het was donker en het waaide behoorlijk. De wind rukte aan de appelbomen. Gelukkig stond ze hier droog. Ze hield haar hand achter de aansteker en stak haar sigaret aan. Toen het eerste trekje haar longen bereikte, ontspande haar lichaam zich. Het komt allemaal goed, dacht ze, het huis is fantastisch en de tuin ook, Mary zal het hier heerlijk vinden.

Ze vroeg zich af hoe het verder zou gaan met Isak. Ze keek naar de sigaret in haar hand en dacht aan haar man. Hoe hun verhouding het laatste halfjaar was veranderd, hun onderlinge toon was bekoeld. Hun gesprekken waren vaak mechanische, alledaagse codes; de woorden hadden geen inhoud. Fysiek contact hadden ze alleen als ze in de badkamer per ongeluk tegen elkaar aan liepen. Bleven ze bij elkaar omwille van Mary? Misschien, of hoopten ze dat dat oorspronkelijke vonkje en de speelsheid weer zouden terugkeren? Ze wist het niet. Misschien zouden een nieuwe baan en een nieuwe omgeving Isak doen ontgoochelen. Of zou het alleen maar erger worden? Ze trok haar ochtendjas dicht om zich heen en leunde voorover om de as af te tippen over de leuning.

Toen kwam de klap.

Ze draaide zich om en staarde naar de buitendeur. Een windstoot had hem met een dreun dichtgesmeten. Ze deed een stap naar voren en trok aan de deurkruk. Potdicht. De deur zat op slot en de sleutel lag in de keuken. En haar mobiel ook. Ze bleef een paar seconden zo staan, niet tot handelen in staat. Wat moet ik nu? Buitengesloten en met Mary boven in de kinderkamer? Ze voelde dat de paniek haar borst samendrukte. Buren? Er waren geen buren in de directe omgeving, ze hadden dit huis juist gekozen om in afzondering te wonen. Ze keek naar de weg en zag door de regen een zwak licht. Een auto? Zo snel ze kon, op blote voeten op een grindpad met scherpe steentjes, liep ze naar het houten hek. Het was geen auto, maar een fietser die dichterbij kwam. Ze stak haar hand op en zwaaide.

‘Hallo!’

De fietser remde af en kwam naar het hek rijden. Het was een man in een donkergroene regenjas, blootshoofds, zijn natte zwarte haar hing in slierten in zijn gezicht.

‘Neem me niet kwalijk,’ zei Angela, ‘maar ik heb mezelf buitengesloten. Heb jij misschien een mobiel die ik even kan gebruiken?’

‘Nee, sorry. Wie wilde je bellen? Een slotenmaker?’

‘Ja, of, nou ja, ik weet niet. Mijn dochttertje ligt boven te slapen en ik moet naar binnen!’

De man zette zijn fiets neer en liep door het hek richting het huis.

‘Is er geen raam dat open kan?’ vroeg hij.

‘Dat weet ik niet, volgens mij niet...’

Angela draaide zich om en keek naar het grote huis. Dat fantastische pand dat op dit moment meer weg had van een donkere, onneembare vesting.

‘Misschien moet ik een raam ingooien en zo proberen binnen te komen,’ zei ze.

De man knikte terwijl hij naar het huis keek, naar het dak, naar de nok.

‘Er zit een dakluik daarboven,’ zei hij.

‘Waar dan?’

‘Naast de schoorsteen.’

De man wees en Angela ving in het donker een glimp op van een plaatwerken luik.

‘Heb je een ladder?’ vroeg de man.

‘Volgens mij ligt er een aan de achterkant, hoezo?’

Moet ik naar boven klimmen?’

De man keek naar Angela, naar haar blote voeten. Hij zag haar handen trillen toen ze haar steeds nattere ochtendjas nog dichter om zich heen trok.

‘Ik kan gaan,’ zei hij, ‘als er tenminste een dakladder op de dakpannen zit.’

Dat was het geval. En er lag een gewone ladder aan de achterkant.

Ze pakten de ladder samen op en zetten hem tegen de dakgoot.

‘Het zou mooi zijn als jij hem kon vasthouden,’ zei de man. ‘In verband met de wind.’

Hij klom op de ladder en Angela hield die zo goed mogelijk vast. Hij zwaaide een paar keer heen en weer, maar de man kwam boven en klauterde op de dakladder verder. Angela moest een stukje naar achteren lopen om hem omhoog te kunnen zien klimmen, over de dakpannen. Hij was voorzichtig, liep stapje voor stapje. Het was vast glad daarboven, bedacht ze. ‘Gaat het goed?’ riep ze.

Er kwam geen reactie. Wellicht hoorde hij haar niet door de storm. Maar ze zag dat hij de schoorsteen bereikte en het donkere luik open kreeg. Een paar seconden later verdween hij naar binnen.

Angela liep naar het bordes bij de voordeur en bleef daar staan wachten. Wat een ongelooflijk geluk, dacht ze, dat hij daar net op dat moment langskwam en bovendien had willen helpen. Wat had ik anders gemeeten? Toen moest ze opeens aan de grote zolder denken. Ze was maar een paar keer boven geweest, er stond ontzettend veel rommel en de boel moest nog worden opgeruimd. En het was er donker. Er was wel verlichting, maar die moest je beneden bij de trap naar de zolder aandoen. Hij moest zich in totale duis-

ternis daarboven bewegen, dacht ze.

Wat vermoedelijk de reden was dat het zo lang duurde.

Ze keek door het smalle raam naast de voordeur naar binnen en kon een stuk de hal in kijken, maar niet verder. Hij zou zo toch wel moeten komen. Ze beefde over haar hele lichaam door de kou en de regen, ze wilde naar binnen.

Maar de man verscheen maar niet.

Ze draaide zich om en keek naar het hek, naar zijn fiets. Ik weet niet eens wie hij is of hoe hij heet, dacht ze.

Toen ging de voordeur open.

Of liever gezegd: hij vloog open, omdat de wind er vat op kreeg. Angela wist de deurknop te pakken te krijgen en smiet de deur weer achter zich dicht. De man stond een meter verderop in de hal.

‘Het duurde even,’ zei hij, ‘het was pikdonker boven. En een enorme rotzooi.’

‘Ik weet het, daar zijn we nog niet aan toegekomen. Maar... wat heb je gedaan?’

Angela zag dat er bloed uit een wond op het voorhoofd van de man stroomde.

‘Ik ben tegen een dakbalk aan gelopen. Bloedt het?’

‘Ja. Kom, in de keuken heb ik pleisters.’

Ze liep voor de man uit naar de keuken. Ze wist dat er pleisters in een van de verhuisdozen zaten die daar stonden, maar niet precies in welke.

‘Houd deze er maar zolang even tegenaan,’ zei ze, en ze gaf de man een theedoek.

‘Is dat niet zonde, dan komt-ie helemaal onder het bloed te zitten?’

‘Dat gaat er in de was wel weer uit.’

De man drukte de theedoek tegen de wond en zag Angela in een verhuisdoos wroeten.

‘Wonen jullie hier pas?’ vroeg hij.

‘Ja, zo ongeveer. Ik woon hier nu een week met mijn dochter, mijn man zit nog in het buitenland, hij komt dit weekend. Hier zijn ze!’

Angela haalde een doosje pleisters uit de doos en pakte er een die groot genoeg was om de wond te bedekken. Ze draaide zich om naar de man en zag in dat ze hem moest helpen om de pleister op de juiste plaats te krijgen.

‘Als jij het bloed wegveegt, plak ik hem erop,’ zei ze.

Een tamelijk korte procedure, maar lang genoeg voor Angela om de intimiteit en de korte afstand tussen hen te voelen. Tussen haar vochtige ochtendjas en zijn natte regenjas. Mogelijk voelde de man die ook.

‘Ik heet trouwens John,’ zei hij met een glimlach.

‘Angela,’ antwoordde ze, en ze merkte zijn witte tanden op.

Ze bracht de pleister aan en deed een stap naar achteren. Toen ze omlaagkeek, speet het haar dat ze haar teennagels niet had gelakt. Een totaal irrelevante gedachte die haar stoorde.

‘Heel erg bedankt voor je hulp,’ zei ze, ‘ontzettend aardig dat je dit hebt opgelost. Wil je wat drinken? Ik kan koffiezetten.’

‘Graag, je wordt behoorlijk koud daar in de regen.’

‘Ga zitten.’

John trok een keukenstoel naar achteren en deed zijn regenjas uit. Hij droeg een bruine wollen trui en een broek met camouflageprint. Rond zijn middel hingen een kleine groene kijker en een jachtmes. Angela zette een pan water op.

Ze draaide zich om en keek naar het hek, naar zijn fiets. Ik weet niet eens wie hij is of hoe hij heet, dacht ze. Toen ging de voordeur open.

‘Excuseer mij even,’ zei ze, en ze liep de keuken uit. John zat nog met de licht bebloede theedoek in zijn hand. Hij vouwde hem zorgvuldig op, stond op en legde hem op het aanrecht. Angela, dacht hij, en hij herinnerde zich een andere Angela, de dochter van een buurman, een meisje dat enorm gepest werd omdat ze dyslexie had en altijd naar paardenstal rook. Hij had medelijden met haar. Hij haalde een kam uit zijn borstzakje en trok die een paar keer door zijn zwarte haar. Toen hij zich omdraaide naar het raam zag hij zijn spiegelbeeld en haalde hij opnieuw de kam door zijn haar.

‘De koffie is klaar!’

Angela had een volwassen spijkerbroek aangetrokken en een luchtige, ivoorwitte katoenen trui die ze had gekocht in Amsterdam. Haar natte haar had ze in een blauwe handdoek gewikkeld. Ze nam de pan met kokend water van het fornuis, deed koffie in een cafetière en schonk het water op. De koffiegeur verspreidde zich door de keuken.

‘Dus jullie woonden hiervoor in Amsterdam?’ vroeg John.

‘Ja, mijn man en zijn partner zijn daar een eigen IT-bedrijf begonnen, en nu gaan ze hier in Zweden opnieuw beginnen.’

‘En jij?’

‘Ik ben vertaler, ik kan overal werken.’

Angela begon te lachen en John grijnsde. Ze zaten aan weerszijden van de keukentafel met de koffiepot tussen zich in, stil en afwachting, voor even.

‘Ik heb helaas niets bij de koffie,’ zei Angela.

‘Daar hou ik toch niet zo van.’

‘Ik ook niet.’

Hij is heel anders dan Isak, dacht Angela. Rustig en ongedwongen. Daar was ze niet aan gewend.

‘Waar was je naar op weg?’ vroeg ze.

‘Op weg?’

‘Ja, toen je aan kwam fietsen.’

‘Naar het Grote Trollenmoeras, verderop in het natuurgebied. Daar fiets ik ’s avonds weleens naartoe.’

‘O? Waarom dan?’

‘Wij hebben er een jachthut en het gebeurt soms dat jongelui inbreken en er een rotzooitje van maken. Ben je daar weleens geweest? Bij het meer?’

‘Nee, ik ben amper het huis uit geweest.’

Angela schonk haar kopje weer vol, John had nog niet zoveel gedronken. Zal ik hem een glas wijn aanbieden, dacht ze? Is dat niet te privé? Of kan dat?

Ze stond op.

‘Ik ga even bij Mary kijken, mijn dochter... Als je wilt kan ik je een glaasje wijn aanbieden.’

John glimlachte zonder antwoord te geven.

Angela liep de keuken uit en ging de trap op naar de bovenverdieping. Een volstrekt vreemde man wijn aanbieden? Omdat hij door mijn dakluik naar beneden is gekropen? En mij uit een rampzalige situatie heeft gered, voegde ze eraan toe. Dat moet je niet vergeten. Ze schudde even haar hoofd en opende de deur naar de kinderkamer. Het was er donker. Ze liep naar het kinderbedje en zakte door haar knieën. Ze hoorde Mary zachtjes ademen en vermoedde haar lieve handjes op het dekbed. Voorzichtig boog ze over de rand van het bed en gaf een licht kusje op haar dochters voorhoofd. Overspelig? Schei nou toch uit, Angela. Alleen omdat iemand aardig is en je helpt. Snak je zo naar nabijheid? Ze rechte haar rug en voelde haar ene grote teen wegglijden op de vloer.

Hè, wat was dat?

Ze leunde tegen de muur, deed het bedlampje aan en draaide dat naar de grond. Haar teen was door een paar rode druppeltjes vlak naast het kinderbed gegleden. Ze ging op haar hurken zitten en voelde met haar vinger.

Het was bloed.

Angela werd ijskoud vanbinnen. Dat moest afkomstig zijn van John. Was hij hierbinnen geweest? Had hij de deur opengedaan en was hij naar Mary's bed gelopen? Waarom? Wat had hij hier te zoeken? Ze kwam weer overeind en ademde met korte stootjes. Hij zit beneden in de keuken met een pleister op zijn voorhoofd.

Wat moet ik doen?

Ze deed de deur naar de kinderkamer dicht zonder te merken dat de haken bij het raam waren losgemaakt. Eenmaal op de overloop leunde ze tegen de muur, wist haar ademhaling weer onder controle te krijgen en liep naar de trap. Toen ze de benedenverdieping bereikt had, had ze zich enigszins herpakt en liep ze snel naar de keuken. Die was leeg. John was verdwenen. Ze keek in de woonkamer. Daar ook niemand. Ze liep terug naar de keuken en belde Isak op zijn mobiel. De voicemail.

‘Hoi Isak! Met mij, er is iets gebeurd wat...’

‘Sorry.’

Angela draaide zich vlug om. John stond in de deuropening.

‘Ik heb even gebruikgemaakt van het toilet,’ zei hij. ‘Ik hoop dat dat...’

‘Wat moest jij verdomme in de kinderkamer!’

‘In de kinderkamer?’

‘Er lag daar bloed! Jouw bloed! Ik wil dat je gaat. Nu!’

‘Maar ik ben niet...’

‘Ga weg!’

Angela wierp John zijn regenjas toe.

‘Weg hier!’

John ving de regenjas op en vertrok naar de hal.

Angela liep achter hem aan en zag hem door de voordeur naar buiten gaan.

‘Wat moest je daarbinnen?’

De deur knalde dicht. Angela snelde erheen en deed de grendel erop. Ze keek even later door het kleine glas-in-loodraampje naar buiten. John stond niet meer op het bordes voor het huis. Was hij weggefietsd? Ze deed het licht in de keuken en de woonkamer uit om naar buiten te kunnen kijken. Het was bijna pikdonker, maar in het licht van de buitenverlichting kon ze het hek zien. En de fiets, die stond er nog. Waar was hij, verdomme? Ze gluurde naar weerskanten zonder hem te ontdekken. Haar hart bonkte nog steeds onrustbarend hard. Toen bedacht ze opeens: de zolder! De ladder! Die stond er nog.

Hij kon weer binnenkomen!

Ze durfde niet in het donker naar buiten te gaan om de ladder te verplaatsen, ze wist immers niet waar die man was. Of waar hij op uit was.

Ik moet dat zolderluik dichtdoen en het op de een of andere manier van binnenuit vergrendelen.

Ze liep snel naar boven naar de trap naar zolder en constateerde dat de schakelaar niet werkte: het licht op zolder ging niet aan.

Haar mobiel.

Ze knipte de zaklamp van haar mobiel aan en ging de trap op. Voorzichtig, één krakende trede per keer. Ze wist helaas niet precies hoe het er daarboven uitzag en het weinige licht van haar mobiel maakte dat niet veel beter. De rotzooi die de vorige eigenaar had achtergelaten en waarvan Isak en zij nonchalant hadden gezegd ‘dat ruimen wij wel op’ lag overal en vormde donkere, naargeestige schaduwen.

Het zolderluik. Waar zat dat? Ze gleed met de lichtbundel over het binnendak toen ze gekraak hoorde. Een stukje verderop. Ze deed instinctief de zaklamp uit. Een seconde later besepte ze dat het idioot was om daar in het volkomen duister te blijven staan. Ze deed hem weer aan en richtte hem in de richting vanwaar het geluid kwam. Het enige wat ze zag waren een paar oude houten deuren die tegen de schoorsteen geleund stonden. Geen bewegingen, geen nieuwe geluiden. Het was doodstil, buiten de wind die in de dakpannen floot.

Eindelijk zag ze het dakluik. Dat was dicht. Ze liep naar de houten ladder die naar het luik leidde. Toen ze erop klom, merkte ze dat er aan de binnenkant van het luik een stuk staaldraad naar beneden hing. Ze wist het te pakken te krijgen en wikkeldde het stevig om een uitstekende dakbalk.

Het luik zou nu niet meer van buitenaf geopend kunnen worden als je er niet echt stevig aan trok.

Vervolgens kwam het gekraak weer terug.

Van een andere kant.

Toen ze de lichtbundel erop richtte, was de

batterij van haar telefoon leeg.

Angela merkte dat de tranen over haar wangen liepen. Ze sloot haar hand zo stevig om haar mobiel dat het pijn deed en ze bleef doodstil in het donker staan. Het enige wat door haar hoofd schoot, was haar grote teen die door een paar druppels bloed gleed.

De trap naar beneden.

Ze liep er op de tast naartoe, hij was maar een paar meter verderop, en als door een wonder wist ze haar evenwicht te bewaren en niet van de steile trap te vallen. Toen ze op de bovenverdieping kwam, zakte ze op de grond in elkaar. Opeens moest ze aan de sleutel van de deur naar zolder denken. Die lag in de wasruimte, in een bakje. Ze vond hem en deed de deur met twee keer draaien op slot.

Als er iemand boven was, zou het lastig worden om via deze trap naar beneden te komen.

Op weg naar beneden keek ze in de kinderkamer. Het licht brandde nog en Mary lag diep en vredig te slapen, totaal onwetend van wat er zich had afgespeeld. Maar wat was er eigenlijk gebeurd? Hij was misschien wel per ongeluk Mary's kamer binnengegaan. Wellicht had hij gewoon de verkeerde deur genomen. Had ze de man eruit gegooid die haar alleen maar had proberen te helpen? Beschuldigd en onschuldig?

Ik moet een beetje kalmeren, dacht ze, me niet laten meeslepen. Isak klaagde weleens dat ze een te levendige fantasie had. Zoals toen ze dat papiertje in de zak van zijn kostuum had gevonden en hem ervan had beschuldigd dat hij vreemdging. Dus, rustig aan, Angela, Mary is veilig, de boel zit op slot en er is

eigenlijk niets gebeurd.

Ze verliet de kamer en liep naar de badkamer op de benedenverdieping. Ze hadden er twee, eentje boven en één beneden. Die beneden was kleiner, maar was uitgerust met een toilet, een wastafel en een spiegel. Daar stond het, diagonaal op de spiegel geschreven, twee woorden, met lipstickrode letters: SLAAP LEKKER. De lippenstift zelf lag in de wastafel eronder. Angela sloeg haar hand voor haar mond en liep struikelend de badkamer uit. Ze snelde naar de keuken en stak het stekkertje van de oplader in haar mobiel. Ze moest de politie bellen. Ze moest met iemand contact zien te krijgen. Ze schonk een glas ijskoud water in en dronk het in één teug leeg. Toen ze weer een glas inschonk, ging haar telefoon. Ze rukte hem naar zich toe en keek op het scherm. Het was Isak. Ze accepteerde het gesprek met een trillende wijsvinger.

'Isak!' riep ze. 'Je weet niet wat er hier is gebeurd!'

'Heb je John al ontmoet?'

John al ontmoet? Hij vroeg het droog en neutraal, op een manier alsof John een oude vriend was. Haar hoofd blokkeerde totaal, ze stootte met haar ene hand het waterglas om en het duurde een paar seconden voor ze antwoord wist te geven: 'Eh... hoe weet jij nou wie John is?'

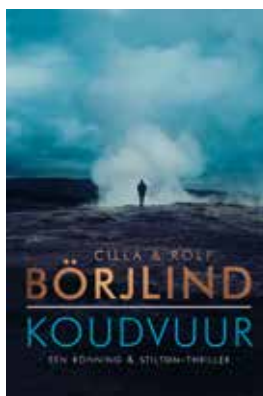
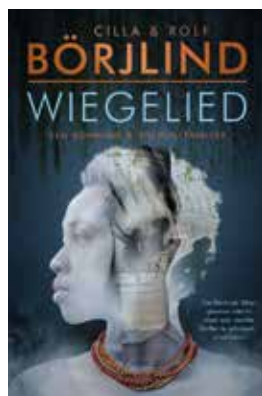
'Slaap lekker, Angela.'

Een klik en het werd stil. Angela liet haar telefoon zakken en zocht steun bij het aanrecht, haar maag draaide zich om.

Toen begon Mary te gillen.

Daar stond het, diagonaal op de spiegel geschreven, twee woorden, met lipstickrode letters: SLAAP LEKKER.

De Rönning & Stilton-reeks van Cilla & Rolf Börjlind zijn razendspannende Scandinavische thrillers met internationale allure. Inmiddels zijn er al meer dan 300.000 exemplaren van de reeks verkocht. Ben jij al fan?

WIST JE DAT...

...Cilla & Rolf inmiddels hun zevende Rönning & Stilton-thriller hebben geschreven? *De Samaritaan* verschijnt op 20 april 2022.

Cilla & Rolf Börjlind

De thrillers en tv-series van Cilla en Rolf Börjlind worden gekenmerkt door sterke plots, maatschappelijk engagement en charismatische personages die worstelen met levensechte conflicten. Als geen ander weten ze hoe ze met een spannend verhaal de lezer aan de bladzijden gekluisterd moeten houden.

Hun thrillerserie over Olivia Rönning en Tom Stilton verschijnt in dertig landen. De eerste twee delen bewerkten ze tot de tv-serie *Springvloed*. *Bevroren goud* is de winnaar van de VN Publieksprijs voor de Beste Thriller van het Jaar.

Scandinavische thrillers quiz

Ben jij een echte kenner van Scandinavische thrillers? Test je kennis met deze quiz!
Sommige antwoorden vind je in dit magazine, maar lang niet allemaal.
Succes, of zoals de Zweden zeggen: *lycka till!*

1. Welke auteur komt níet uit Denemarken?

- a. Søren Sveistrup
- b. Tove Alsterdal
- c. Jens Henrik Jensen
- d. Katrine Engberg

2. Wat is het debuut van Lars Kepler? In Zweden werd dat toen het bestverkochte boek van het jaar!

- a. Getuige
- b. Hypnose
- c. Slaap
- d. Lazarus

3. Welke vrouwelijke auteur werd maar liefst twee keer onderscheiden met de Glass Key Award, de belangrijkste thriller-prijs van Scandinavië?

- a. Yrsa Sigurdardóttir
- b. Olivia Rønning
- c. Camilla Grebe
- d. Emma Ramm

4. Hoe heet het derde deel in de serie rondom Niels Oxen van Jens Henrik Jensen?

- a. Bevroren vlammen
- b. De hondenmoorden
- c. Wolf
- d. Jachthonden

5. Welke auteur is in eigen land ook bekend als danseres en choreograaf?

- a. Cilla Börjind
- b. Helene Flood
- c. Katrine Engberg
- d. Tove Alsterdal

6. In welke thriller van Jørn Lier Horst draait de plot om het oplossen van de moord op een oude man die dood, zittend voor zijn televisie, wordt aangetroffen?

- a. De kluizenaar
- b. De fjord
- c. Rode sneeuw
- d. De Katharinacode

7. Hoe heet de vrouwelijke rechercheur in Oktober van Søren Sveistrup?

- a. Rosa Hartung
- b. Sarah Lund
- c. Laura Kjaer
- d. Naia Thulin

8. Welke Scandinavische thriller is níet verfilmd?

- a. Springvloed van Cilla & Rolf Börjind
- b. Snel geld van Jens Lapidus
- c. De sneeuwman van Jo Nesbø
- d. Geiger van Gustaf Skördeman

9. Welk schrijversduo komt niet uit Zweden?

- a. Jørn Lier Horst & Thomas Enger
- b. Lars Kepler
- c. Cilla & Rolf Börjind
- d. Hjorth Rosenfeldt

10. In welke Stockholmse wijk koopt Lisbeth Salander een duur appartement?

- a. Gamla Stan
- b. Kungsholmen
- c. Södermalm
- d. Djurgården

WEET JIJ HET ANTWOORD OP VRAAG 4?

Dan vind je het vast leuk om te weten dat het vijfde deel in de Oxen-serie deze zomer verschijnt. De titel is *Gladiator*.

Psst... Nieuwsgierig naar de antwoorden? Die vind je op pagina 66

De man van nummer 12

Helene Flood

In 2020 debuteerde Helene Flood met *De therapeut*, een originele mix van misdaadverhaal en psychologische roman, waarmee ze direct de Noorse bestsellerlijsten veroverde. In mei verschijnt haar nieuwste thriller, *De man van nummer 12*. Een prachtig appartementencomplex in een buitenwijk van Oslo wordt het middelpunt van een moordonderzoek als het lichaam van een bewoner wordt gevonden. [Lees nu alvast een voorproefje.](#) →

De man van nummer 12

Helene Flood

Je vroeg me wanneer ik Jørgen heb ontmoet. Geloof je me als ik zeg dat ik me dat niet kan herinneren? Het kan in de tuin zijn geweest, of in het trappenhuis, of in het portiek van het appartementencomplex, maar ik heb daar geen herinnering aan. Mijn zoon werd vlak nadat we daarnaartoe waren verhuisd geboren en hij was prematuur. Er waren zoveel afspraken in het ziekenhuis, er was zoveel om me zorgen over te maken. Ik zeg dat niet om geen antwoord te hoeven geven, ik meen het. Ik herinner het me gewoon niet. Ik herinner me de eerste keer dat ik hem zag wel. Dat was begin juli van het jaar waarin we waren verhuisd. Dat weet ik zo nauwkeurig omdat het maar een paar dagen nadat we het appartement hadden gekocht was en ik de energie niet had om naar het nieuwe appartement te gaan kijken waar ons nieuwe leven binnenkort zou beginnen.

Ze zaten op het terras van de gemeenschappelijke tuin toen ik daar aankwam, je weet wel, daar waar het pad naar de ingang vlak langs loopt. Ik keek naar ze terwijl ik langsliep, klaar om ze te begroeten, maar ze zaten te eten en schonken geen aandacht aan me. Ze waren met zijn vijven en waren duidelijk goed bevriend. Ik was alleen, hoogzwanger en had een enorme buik, en ik had snel gelopen waardoor ik transpireerde. Ik kende ze niet. Ik opende de deur van onze woning en ging naar binnen.

Het appartement was leeg. De vorige eigenaars hadden hun spullen meegenomen, maar hun geur hing er nog. Het rook niet naar ons, als je begrijpt wat ik bedoel. Toen we het kochten voelde het alsof we een bepaalde levensstijl hadden gekocht, een bepaalde sociale klasse. Alsof we nu iets voornamer waren dan we waren geweest, alleen omdat dit appartement van ons was, dit adres. Maar nu het appartement niet langer chic was ingericht, nu mijn voetstappen tegen de

lege muren met gaten van spijkers echoden, begon ik te twifelen. Ik kan het maar op één manier uitleggen: ik had het gevoel dat ik een te grote broek had aange-trokken.

In de keuken liep ik naar het raam en keek naar het terras en degenen die daar zaten. Ik opende het niet, hoewel het warm was. Ik weet niet waarom, misschien wilde ik me niet opdringen. Het leek erop dat ze klaar waren met eten. Op tafel stonden een paar wijnflessen. Ze praatten en ik kon hun stemmen door de gesloten ramen horen, niet wat ze zeiden maar de toon. Ze leken gepassioneerd over iets te discussiëren, maar de sfeer was goed. Af en toe barstten ze in lachen uit. Ze waren met zijn vijven, drie mannen en twee vrouwen. Een van de mannen herkende ik, hij was filmmaker en had een paar jaar geleden een controversiële documentaire gemaakt. Ik was vergeten waarover die ging, vluchtelingenpolitiek of integratie of iets dergelijks. De kranten hadden erover geschreven. Er was ook iets aan een van de vrouwen, ik had het gevoel dat ik haar op de televisie had gezien. Aan één lange kant zaten een man en een vrouw die duidelijk een stel waren. Zijn arm lag op de rugleuning van haar stoel en één keer, toen ze allemaal lachten, keek ze glimlachend naar hem en streelde zijn wang. Op een bepaald moment verplaatste hij zijn arm en legde zijn hand op haar onderrug terwijl ze zich over de tafel boog om iets te zeggen. Ze had intens rood, lang haar dat in een dikke, kunstige vlecht zat die op

**Ik hief mijn hand en zwaaide.
Ze bleef roerloos staan, zwaaide
niet terug, glimlachte niet naar
me, maar leek ook niet geïrriteerd.**

haar rug hing, en toen ze zich naar voren boog om iets te vertellen, gleed hij opzij. De man die naast haar zat legde hem voorzichtig terug. Ze keek naar hem omdat hij haar aanraakte en praatte verder terwijl ze naar hem glimlachte. Misschien vertelde ze iets wat ze samen hadden meegemaakt.

Hij zat met zijn rug naar me toe, zodat het niet gemakkelijk was om zijn gezicht te zien, tot hij zijn hoofd een stukje draaide. Hij was vrij knap, had krullend haar dat grijs begon te worden, geprononceerde jukbeenderen en een brede, innemende glimlach die hij duidelijk vaak gebruikte. Ik vermoedde dat hij midden veertig was of misschien tegen de vijftig liep. Dat was Jørgen. Dat was de eerste keer dat ik hem zag. Omdat het erop leek dat ze me niet zagen bleef ik naar ze kijken, naar deze vijf vrienden die op een zomeravond rond een eettafel in een tuin in Kastanjesvingen over belangrijke dingen praatten. Ineens stond de vrouw met de vlecht op. Ze pakte een lege schaal van de tafel en liep over het betegelde pad naar de voordeur. Toen ze halverwege was, zag ze me. Dat was niet vreemd, ik stond tenslotte achter het raam. Het was niet zo dat ik stiekem naar ze keek, ik was alleen zo gefascineerd geweest dat het niet bij me was opgekomen dat ik niet kon blijven staan. Ze bleef staan en keek naar me. Ik hief mijn hand en zwaaide. Ze bleef roerloos staan, zwaaide niet terug, glimlachte niet naar me, maar leek ook niet geïrriteerd. Ze leek voornamelijk neutraal. Ze keek nog heel even naar me, waarna ze verderliep. Vanaf de plek waar ik stond hoorde ik haar de deur naar het trappenhuis openen. Ik liep haastig bij het raam weg en ergerde me eraan dat ik zo openlijk had gestaard. Ik voelde in mijn maag dat ik me ongepast had gedragen en schaamde me.

FOTO: ZSOLT SZIGETVÁRY

HELENE FLOOD (1982) is psycholoog en wetenschapper en volgde bovendien een acteursopleiding. Ze woont in Oslo met haar man en twee zoons. In 2020 verscheen haar thrillerdebuut *De therapeut*, dat bij verschijnen de Noorse bestsellerlijsten bestormde, en waarvan de rechten aan meer dan 20 landen werden verkocht.

De man van
nummer 12
verschijnt in
mei 2022.

Helene Flood
DE MAN VAN NUMMER 12

Paperback € 21,99
E-book € 11,99
Luisterboek € 14,99

Lichtelijk bezeten

Door Camilla Grebe

FOTO: ULRICA ZWENGER

Eind mei reisde ik van Portugal – waar ik sinds een jaar woon – naar Zweden, om te vieren dat ik voor de tweede keer de prijs voor de beste Scandinavische thriller had gewonnen. Het is vierenhalf uur vliegen van Lissabon naar Stockholm, maar voor mij was het een reis die tien jaar had gekost.

Vrienden en kennissen vragen me vaak naar mijn flitsende schrijversleven. Misschien hopen ze op anekdotes over decadente feesten, verhalen over miljoenen op de bank of een kijkje achter de schermen bij de culturele elite. Ik vertel dan eerlijk dat mijn schrijverscarrière, die in 2004 begon toen mijn zus en ik ons eerste boek schreven, *Vredig*, allesbehalve flitsend is geweest. Ik had al heel wat boeken geschreven voordat de internationale doorbraak kwam met *De minnares*.

Ik kan me alle keren niet eens meer herinneren dat ik in een verlaten winkelcentrum zat in een stadje in

Zweden om boeken te signeren, en dat er geen kip kwam opdagen. Of de keren dat ik uitgenodigd was voor een boekpresentatie van een collega, en dat de fotografen op me af kwamen rennen en riepen: 'Eh, kun jij even aan de kant gaan, dan kunnen we een foto maken van X.' Ook heb ik de vele honderden uren niet geteld die ik achter de computer heb doorgebracht, bezig met het redigeren van een manuscript. Of de uitnodigingen voor feesten en etentjes die ik heb afgeslagen omdat ik moest werken.

En toch is het dat waard geweest. Het is al het werk en alle twijfels waard geweest, en ook de broze schrijverszenuwen die altijd opspe- len als er een verschijningsdatum nadert.

Het is het waard geweest, omdat ik lichtelijk bezeten ben van het idee om de perfecte spannende roman te schrijven. Ik hou van de verhalen en van het ambacht, het schrijven, de naaf waar het leven van een schrijver

omheen draait.

Toen *De minnares* aan meer dan twintig landen werd verkocht, en een grote filmaatschappij in Hollywood belangstelling had voor de rechten, was ik natuurlijk blij. Het boek was een verteltechnisch experiment en dit was het bewijs dat het had gewerkt en werd gewaardeerd. Toen ik als eerste vrouw voor de tweede keer de Glass Key Award in ontvangst mocht nemen – de prijs voor de beste Scandinavische thriller – was ik zowel ontroerd als nerveus. Hoe kon ik dit ooit nog overtreffen?

Het succes betekende ook dat de wereld voor me openging op een manier die ik niet had voorzien. Ik heb mogen reizen en in verschillende landen lezers en uitgevers mogen ontmoeten. Ik heb interviews gegeven en handtekeningen uitgedeeld. Allemaal dingen die ik niet eerder had gedaan, en waar ik ook nooit van had gedroomd. Toch deed het me iets toen dat werkelijkheid werd. Eind mei reisde ik naar Zweden,

mijn oude vaderland. Ik ontmoette de mensen van mijn uitgeverij en van mijn agentschap, en mijn beste vrienden en vriendinnen. We dronken champagne en waren blij met de verkoopcijfers. We herinnerden elkaar eraan dat het een fantastische reis was geweest.

Mijn dochter Josephine maakte foto's en documenteerde het evenement. Ze is het gewend. Door de wol geverfd. Een echt schrijverskind. Ze weet niets van de tijd voordat ik begon met schrijven, toen ik nog niet elke avond met de laptop op schoot zat en verstrooid 'nog even dit...' mompelde als ze trek had, zich verveelde of moe was. Ze heeft weinig herinneringen aan een moeder die eten kookte of met haar naar zwembles ging, want mama werkte bijna altijd.

Ik reisde naar Stockholm om het te vieren. Het duurde vierenhalf uur en het duurde tien jaar. En het was het allemaal waard.

Camilla Grebe (1968) is de eerste vrouwelijke Scandinavische thriller-auteur wier werk maar liefst tweemaal werd onderscheiden met de Glass Key Award. Alleen Stieg Larsson en Arnaldur Indriðason gingen haar voor. Grebe heeft inmiddels vier internationaal succesvolle solothrillers op haar naam staan, *De minnares*, *Dagboek van mijn verdwijning*, *In slaap gevangen* en *De schimmenjager*. Ze woont met haar man en twee kinderen in Portugal.

**Het is al het werk en alle twijfels waard geweest,
en ook de broze schrijverszenuwen die altijd
opspeken als er een verschijningsdatum nadert.**

Jens Lapidus

FILMISCH, RAUW EN SNEL

Jens Lapidus is een van de meest geliefde auteurs van Zweden. Na jaren is hij terug met *Paradijs*, een meedogenloze literaire misdaadroman over een land in verval.

Jens Lapidus haalde zijn inspiratie voor dit boek voor- namelijk uit verschillende tv-series en Don Winslows Het kartel-trilogie.

Paradijs speelt zich af in de nabije toekomst. Waarom heb je daarvoor gekozen?

Ik heb drie jaar op het eiland Mallorca gewoond en zag daar Zweden vanaf een geografisch afstandje. Zweden ondergaat grote veranderingen: de georganiseerde misdaad is snel toegenomen, het aantal schietpartijen behoort tot het hoogste van Europa en de politiek raakt steeds meer gepolariseerd. Ik wilde Zweden beschrijven vanuit een ander gezichtspunt en koos ervoor het verhaal zich een paar jaar later te laten afspelen. Hierdoor kon ik extrapoleren wat er momenteel gebeurt, en door dat te doen, kon ik iets vertellen over het hedendaagse Zweden.

Wat is feit en wat is fictie?

Het is heel fictief omdat het verhaal zich een paar jaar later dan het heden ontvouwt. De details en de ontwikkeling van de samenleving heb ik echter gebaseerd op wat er momenteel gebeurt. Het is een wat extremere versie van *Snel geld*.

En is er iets wat de Zweden kunnen leren van de Spanjaarden?

Een relaxter leven leiden! Veel van het dagelijks leven in Zweden is afgebakend; elke sociale activiteit wordt maanden van tevoren ingepland. Dat maakt mensen gestrest en kan ten koste gaan van hun gevoel van vrijheid en vreugde.

Wat is de beste/meest originele lezersreactie die je ooit hebt gehad en bij welk boek was dat?

Ik schreef een keer over een heel ruig feest in een enorme villa aan de rand van Stockholm: rijke mannen die zichzelf vermaakten met prostituees en drugs et cetera. Het was allemaal fictie, het waren dingen die ik verzonnen had. Een lezer belde me op en zei: 'Ik was op dat feest. Misschien wil je de volgende keer ook komen!'

PARADIJS

In Zweden heeft de polarisatie in de maatschappij een nieuw dieptepunt bereikt. Om de geprivilegieerden te beschermen, zijn er in Stockholm muren gebouwd rond zogenaamde 'aandachtswijken'. Een van die wijken is Järva – ook wel cynisch Paradijs City genoemd.

Het is het verkiezingsjaar en ondanks de onrustige situatie in het land besluit minister van Binnenlandse Zaken Eva Henriksson een politieke bijeenkomst in Järva te houden. Ook al zijn er strenge veiligheidsmaatregelen getroffen, toch loopt alles mis. Eva wordt ontvoerd en de politie staat machteloos.

Wanhopig bedenkt de Zweedse veiligheidsdienst een onorthodox plan: ze sturen Emir Lund, een gevangene op wie ze denken invloed te hebben, om de zaak op te lossen. Met niets te verliezen en alles te winnen, gaat Emir de muren van Järva binnen op zoek naar Eva. Met alle gevolgen van dien...

Jens Lapidus

PARADIJS

Paperback € 22,99

E-book € 11,99

Luisterboek € 15,99

WIST JE DAT...

...er maar liefst 265.000 boeken van Lapidus zijn verkocht in Nederland en België?

**WINNAAR
GLASS KEY
AWARD 2021**

In augustus 2021 werd Tove Alsterdals *Stormval* uitgeroepen tot beste Scandinavische thriller van het jaar. Uit het juryrapport: 'Alsterdal schetst een geweldig portret van een kleine leefgemeenschap in het noorden van Zweden. Een gelaagde, realistische en meesterlijke thriller.'

De hereniging

Tove Alsterdal

Dertig jaar nadat ze op de middelbare school een vriendinnenclubje vormden, komen vier vrouwen bij elkaar in een huisje aan het meer waar ooit hun klasgenootje verdween. Maar wie heeft hen eigenlijk bij elkaar gebracht?

Ze stapt uit de auto en loopt langzaam omhoog naar het meer. Ze wordt ernaartoe getrokken. Het voetpad verdwijnt tussen een paar berken en wordt een bospaadje. Het duizelingwekkende gevoel dat de tijd vliegt, terug naar toen.

Het zwarte water.

Het is hetzelfde meer, dezelfde tijd van het jaar als toen. Vlak voor midzomer, als de warmte nog niet in de grond is getrokken en het groen nog teer en jong is. Het water even donker en verleidelijk als in de nachtmerries die ze sinds die tijd heeft. Niet altijd, als ze eerlijk moet zijn. Er zijn weken geweest, jaren zelfs, dat ze rustig kon slapen, toen Lisette heel klein was, bijvoorbeeld.

‘Jee zeg, wat is dat lang geleden. Marina! Piiia!’ ‘Agge!’ Er staan twee andere auto’s naast de hare geparkeerd. De vrouwen gillen zo hard dat de vogels waar het meer om bekendstaat, opvliegen uit nat grasland en riet, en dieper het bos in beschutting zoeken. Ze tovert een glimlach op haar gezicht en loopt hun tegemoet.

‘Jojo, ben jij het echt?’ Marina rent de laatste stappen en slaat haar armen om Johanna heen. Ze bestudeert haar gezicht en schuift een lok opzij. ‘Shit, je bent nog precies dezelfde. Je bent geen spat veranderd.’ Ze draait zich om naar de anderen, die manden en tassen met proviand uit de auto’s halen.

‘Hebben jullie gezien wie hier is? Johanna!’

Ze lachen en roepen en algauw omhelzen ze elkaar, ze knuffelen en zijn het eens: ze zijn geen van allen veranderd.

Wat fantastisch om elkaar weer te zien! Na dertig jaar! Je lijkt geen dag ouder dan vijfentwintig! En jij dan! Ze barsten om alles in schaterlachen uit. En als ze het kleine scoutinghuisje in tuimelen, denkt ze: wat een geluk dat ik toch ja heb gezegd. Dat ik niet heb toegegeven aan de neiging me te verstoppen. Er bestaat een hartelijkheid tussen hen die ze was vergeten. Ze kennen elkaar al van kleins af aan, en al snel is het net

alsof er geen dertig jaar zijn verstreken. Dat gevoel heeft ze als ze staan te bakkeleien over wie er de vorige keer in de bovenbedden hadden geslapen.

Johanna staat naar de anderen te kijken en vraagt zich af wie er eigenlijk op het idee van een reünie was gekomen, ze was ervan uitgegaan dat het Marina was. Haar ouders waren iets binnen de scoutingorganisatie waar de huisjes van zijn. Marina, met haar bijna zwarte haar, dat ze nu waarschijnlijk verft, met alleen hier en daar een paar grijze haren, die haar er paradoxaal genoeg jonger uit laten zien. Bijna nog mooier dan Johanna zich herinnert.

‘Heb jij geen slaapzak bij je, Jojo?’ vraagt Agge als de anderen hun overnachtingsspullen op de stapelbedden gooien.

‘Nee, ik weet niet of ik wel kan...’ Ze voelt hun blikken. Het is lang geleden dat iemand haar Jojo noemde. ‘Ik moet morgen weer vroeg op en...’

‘Wat bedoel je, blijf je niet slapen? Dat was toch het hele idee?’ Agges zware stem, die altijd zo vanzelfsprekend klonk. Ze is minstens dertig kilo zwaarder geworden en nog steeds iemand die je niet tegensprekt. ‘Ik heb dekens in de auto,’ zegt ze, ‘dat komt wel goed.’

Johanna glimlacht en knikt. Waarom heeft ze hier ja op gezegd? Haar eerste reactie toen ze de uitnodiging op internet zag, was een gillend NEE. En toch. Alleen al het feit dat iemand haar uitnodigde, nog wist wie ze was.

Pia heeft het koffiezetapparaat al aangezet. Zonder veel drukte te maken komt ze toch in het middelpunt te staan, net als vroeger, ze is de knapste van hen. Fijne rimpeltjes rond haar ogen als ze lacht.

‘Nee, hou op zeg, nu drinken we champagne!’ zegt Agge.

En de kurk knalt tegen het plafond.

Het vuur brandt, een echt kampvuur. Hun gezichten gloeien. De schemering van de midzomertijd is blauw en transparant. Ze slaan allemaal een slaapzak om

zich heen. Johanna weet van zichzelf dat ze te snel en te veel drinkt.

Het was Marina's idee om hun aller successen te vieren, op het rijtje af. Ze hebben geproost op Marina's nieuwe leidinggevende functie bij het uitzendbureau en op Pia's nieuwe vlam, die haar ten huwelijk heeft gevraagd, driemaal is scheepsrecht. Op Marina die aan de *tjejmil*, een hardloophwedstrijd over tien kilometer, heeft meegedaan en op Agge die zich heeft omgeschoold tot hovenier en eindelijk doet waar ze altijd al van droomde! Proost! Op onze dromen! Marina is achttien jaar getrouwd en houdt nog steeds van haar man – proost! – en Pia heeft na haar zwangerschappen een borstvergroting genomen – proost! Op de borstvergroting! – en op hun kinderen, die het allemaal zo goed doen op school – proost, proost, proost! – en in het bijzonder op Agges oudste, die is geselecteerd voor het nationale juniorenzwemteam. 'En jij dan, kom op, Jojo!'

Ze weet dat het een vergissing was om hier te komen. Haar leven biedt niets waar ze op een reünie mee kan aankomen, dus stelt ze voor een toast uit te brengen op haar dochter, Lisette, die meteen na de middelbare school een baan heeft gekregen. Daarna verontschuldigt ze zich en zegt dat ze even het bos in moet. Tegenwoordig zijn er wc's achter het huisje, maar ze doet zoals ze toen deden en hurkt achter een spar. Er spat wat urine op haar schoen. Tussen de takken door ziet ze het vuur langzaam uitdoven en de silhouetten van de middelbare dames eromheen vervagen.

Waar zou ze verder nog op kunnen drinken? Op het feit dat ze gescheiden is en dat ze geen nieuwe man

Ze meent een schaduw te ontwaren tussen de sparren, een verandering in het vage licht. Een stem. En ze voelt een ijzige kou in haar binnenste.

kan vinden? Dat het stil is in huis nu Lisette is uitgevlogen? Het lukt haar niet eens om te gaan internetdaten, want dan voelt ze zich net de laatste passagier in de nachtbus naar huis vanuit de stad, waar iedereen in zijn wanhoop neemt wat er aangeboden wordt. Ze weet dat duizenden mensen de liefde vinden op die sites, dus het ligt aan haar. Alsof ze de nachtbus heeft gemist en in de kou blijft staan. Proost! Ze slaapt slecht, want er komen weer bezuinigingen aan en niemand weet wie er weg zullen moeten. En op het lichaam dat in verval raakt, terwijl de tijd begint te dringen, proost!

Als ze haar broek optrekt, hoort ze een geluid. Krakende takken. Het komt bij het meer vandaan. Ze ademt zacht en blijft doodstil staan met haar handen aan de rits. Ze meent een schaduw te ontwaren tussen de sparren, een verandering in het vage licht. Een stem. En ze voelt een ijzige kou in haar binnenste. 'Hebben jullie nog wat eten voor mij overgelaten?' Waar de sparren ophouden en het strand begint, staat een gestalte. Dun en klein. Het blonde haar vol knopen. De groene trui.

'Wat is er?' vraagt Lilian en ze lacht. Haar gezicht is onnatuurlijk bleek. Dat was het in die tijd ook al, toen ze speelden met de dood. 'Had je niet verwacht dat ik zou komen?'

Ik droom, denkt Johanna, ik ben dronkener dan ik denk. Het kan niet dezelfde trui zijn!

'Wil je niet met me praten?' De gestalte zet een paar stappen in haar richting, het hoofd een beetje schuin. 'En ik maar denken dat we vriendinnen waren.'

Johanna deinst terug.

'Ik ga weer naar de anderen toe,' zegt ze en ze loopt op een holletje door het bos, een tak schramt haar gezicht.

Ze draait zich pas om als ze weer bij het vuur zit. Dan staart ze naar het bos, zo lang dat de anderen zich ook wel moeten omdraaien.

'Godallemachtig...' Marina gaat staan. 'Lilian! Ik wist niet eens dat... Wie heeft Lilian weten te vinden?'

Waarom heb je niets gezegd?’

Johanna heeft niet eens door dat de vraag aan haar gericht is. Ze ziet de vrouw dichterbij komen. Er speelt een glimlach om haar lippen. De anderen zijn allemaal gaan staan. Johanna voelt dat zij ook overeind moet komen.

Lilians lichaam is koel en dun in haar armen. Een snelle omhelzing. Een duisternis die invalt vanaf het meer en het wordt nacht.

‘Goh, wat leuk je te zien.’

‘Wat is er van je geworden? Je was toch al verdwenen voordat we allemaal naar een andere middelbare school gingen?’

In de verte hoort ze hen proosten op Lilian, alsof het geluid uit een glazen pot komt. Nu pas ziet ze de anderen echt. Het is niet waar dat ze niet zijn veranderd, dat verbeeldde ze zich maar. Ze zijn ouder geworden, hun huid heeft zijn veerkracht verloren en hangt slap onder hun kin. Zelfs in Marina’s ooit zo perfecte gezicht hebben de jaren rimpels getrokken. Je ziet duidelijk dat ze allemaal hun haar verven. Alleen Lilian is nog jong, ze heeft een volkomen gladde huid en nog dezelfde merkwaardige en gevaarlijke schoonheid als toen. En die lichtelijk schele ogen.

‘Mijn god, je bent geen dag ouder geworden!’ roept Agge. ‘Daar drinken we op!’

Johanna ziet hun monden bewegen en lachen. Lilians gezicht is zo bleek dat het licht geeft, hoewel de gloed is gedooft en alles koud is.

Zien ze niet dat er iets niet klopt?

Lilian, die korte tijd haar beste vriendin was geweest. De onbereikbare die ze onvoorstelbaar genoeg bereikte, het grote geluk om te worden gezien en mee te mogen doen. Lilian, die een avontuur en een middelpunt was, iemand om wie de maan, de aarde en de jongens heen cirkelden, terwijl Johanna een onnozel planeetje aan de rand van het zonnestelsel was. Ze had vaag begrepen dat Lilian haar naast zich nodig had, of iemand, wie dan ook. Johanna was de concurrentie nooit aangegaan, ze had gewoon meegedaan.

De eerste sigaret, de eerste keer dronken van bier en aspirine, de spelletjes in de hut waarbij het er meestal op neerkwam dat Johanna buiten stond te wachten terwijl Lilian binnen zat te tongen, maar toch. Ze mocht na afloop in haar geheimen delen.

Johanna voelt de schreeuw in zich groeien, die wil eruit, maar ze mag niet gillen, dat gaat niet. Ze zwijgt al te lang. Al dertig jaar.

Ze wil het tegen de anderen zeggen: zien jullie het niet, snappen jullie het niet?

Ze knijpt hard in haar arm en dat doet pijn. Het is geen nachtmerrie, dit gebeurt echt. Ze moet het recht voor zich uit denken als ze in Lilians bleekblauwe, ietwat schele ogen kijkt. Ze stuurt de woorden, zwiggend, over het gedooft vuur heen dat nu in as is veranderd.

Je bent er niet. Je bent dood.

En dan kan ze niet langer blijven zitten, want ze wordt de bleekblauwe blik in gezogen en rilt. Ze moet opstaan en naar het meer lopen.

Er bestaat een verhaal over het Övermeer. Heb je dat weleens gehoord?

Het is de stem van Lilian, maar is het toen of nu? Ze hebben langs het water gewandeld, weg van de anderen, want Lilian is de eeuwige concurrentie tussen Marina en Pia beu. Johanna bedenkt dat Lilian zelf ook altijd iedereen de baas wil zijn, maar dat zegt ze niet. Ze zijn zestien en ze blijven het hele weekend in het huisje slapen. Morgen komen er een paar jongens die Marina heeft uitgenodigd, dat wordt feest.

Kom, we gaan zwemmen. Kom op nou! We moeten kijken of het waar is wat over het Övermeer wordt gezegd. Dat er daar ergens een bodemloze plek is. Daar leven de verdronkenen. Als je diep genoeg duikt, kun je door hun kronkelende haren worden gevangen. Het zijn de vrijwillig gestorvenen die geen rust krijgen daarbeneden, de zelfmoordenaars, en het zijn

allemaal vrouwen, ongelukkig en wanhopig. Mannen schieten zichzelf dood, maar vrouwen lopen het meer in, zo is het altijd geweest. Je voelt hun haren onder je voeten als je daar helemaal heen durft te zwemmen.

Lilian smijt haar kleren in het hoge gras en waadt het meer in. Johanna moet haar nadoen. Alles wat ze met elkaar delen krijgt betekenis en hoe gevaarlijker het lijkt, des te intenser leef je, dat heeft Lilian haar geleerd. Ze spelen vaak met de dood, ze wurgen zichzelf met een sjaal totdat ze buiten westen raken. Het is een soort verslaving geworden, ze moeten het elke dag doen. Johanna raakt in paniek als ze de strop aantrekt, toch blijft ze trekken totdat de lucht verdwijnt, haar slapen beginnen te bonzen en ze het gevoel krijgt dat haar ogen uit hun kassen puilen, ze ziet sterretjes, de geluiden van buiten verdwijnen en dan wordt het zwart. Dat soort dingen. Geen probleem, als je maar geen knoop in de sjaal maakt, heeft Lilian haar verzekerd, dan schiet die vanzelf los als je flauwvalt. Voor dat je sterft.

In het leven van alle mensen komt een moment waarop ze besluiten of ze met de levenden meegaan of met de doden. Voor ons is dat moment nu aangebroken. Daarna verstijven we en is het te laat.

Ze ziet dat Lilian begint te crawlen en wegzwemt. Ze komen bij het midden van het meer. Het koele water dat de huid streelt met zijn naakte aanwezigheid. Ze bedenkt dat er zomaar een man op de oever kan staan die hen ziet, en dat is een opwindend gevoel, ietwat gênant ook, als ze denkt aan Lilian naakt onder het wateroppervlak een meter of tien voor haar, en aan de zwemslagen die krachtig zijn voor zo'n lief, slank meisje, maar dat is het niet. Niets seksueels dus, tussen hen, dat houdt ze zichzelf de hele tijd voor, ook al heeft ze dat gevoel soms wel, als Lilian in haar armen kruipt op de bank of ergens anders. Als een jong hondje. Zo is Lilian, gevaar schrikt haar niet af.

Ze zijn eenzaam onder de hemel, in de nacht, en de rest van de wereld kan hun gestolen worden.

We moeten iets weten over de dood om te kunnen kiezen, toch? Anders overkomt die ons zomaar. Ze ziet niet wanneer het gebeurt. Ze ziet alleen dat de waterspiegel opeens glad is. Je houdt me voor de gek, denkt Johanna, en ze zwemt naar de plek waar Lilians blonde hoofd zonet nog te zien was. Ze zwemt rondjes, waar ben je in vredesnaam? Ze duikt onder water om te kijken waar ze is, maar het is er donker en ondoordringbaar. Ze ziet alleen water en water kun je niet zien, ze raakt gedesoriënteerd, weet niet meer wat onder of boven is en raakt in paniek. Dan voelt ze het. Er beweegt iets bij haar voeten, het slingert zich om haar benen. Ze wordt door angst overmand en ze moet naar boven, naar het oppervlak, ze trapt en raakt iets beneden, daar is echt iets, en ze ziet alle beelden in haar hoofd van de doden daarbeneden, en de palingen die uit oogkassen kruipen, en er zit nog steeds iets om haar voeten, het trekt aan haar en ze trapt wild en maait met haar armen, omhoog, omhoog, en ze heeft geen lucht, ze moet daar weg. Ze haalt pas weer adem als ze bij het strand is. Ze denkt pas weer als ze uit het water is. Het meer ligt er glad en zwart bij. Ze rilt zo erg dat het haar een eeuwigheid kost om zich aan te kleden. Naast haar liggen Lilians kleren, rondom in het gras.

De tijd tikte gewoon door, of hij was stil blijven staan. Ten slotte moest ze wel opstaan om terug te gaan. 'Hebben jullie gezwommen? Waar is Lilian?' Johanna wist niet waar de leugen vandaan kwam. Ze had eerlijk willen vertellen dat Lilian het meer op was gezwommen en was verdwenen. Maar dan moet ze over dat andere liegen. Dat ze daar zelf is geweest. Over de doden in het water en haar eigen paniek, hoe vertel je zoiets? Over het gevoel onder haar voet toen die iets zachts raakte, wat tegelijkertijd hard was, en ten slotte de gedachte die ze niet af durft te maken:

dat het Lilians gezicht was. Dat Lilian haar alleen maar bang wilde maken, dat alles deel was geweest van een plan, de verhalen over de doden en hun belachelijke haren. Lilian, die altijd trainde om het langst onder water te zwemmen in het zwembad. 'Ze is gewoon weggegaan, ik weet het niet. Misschien was ze ergens boos om.'

De volgende ochtend was ze teruggegaan naar de plek en had ze Lilians kleren opgeraapt en begraven. Ze had gehuild en gegraven. Het was te laat voor de waarheid. Na de zomer zaten ze niet meer bij elkaar in de klas en werden de banden verbroken. Marina ging naar een school in de stad, de anderen kozen verschillende profielen. Johanna stopte er na een halfjaar mee en maakte haar opleiding af aan een volkshogeschool in Ångermanland. Lilian had een vader die stevig dronk en haar verdwijning werd nooit goed onderzocht. De politie was een keer vragen komen stellen, en Johanna had moeten beschrijven hoe Lilian gekleed was toen ze ervandoor ging: de zeegroene angoratrui (gejat bij Hennes & Mauritz). Ze dachten dat ze was weggelopen (daar had ze wel redenen voor).

De boom die wat eenzaam aan de rand van een boschage staat. Johanna meent de plek te herkennen en begint met haar handen aan de meerzijde van de stam te graven. Kan er na dertig jaar in de grond nog iets van kledingstof en angoragaren over zijn, of vergaat dat? En gym schoenen? Ze graaft, er ligt niets. Is het de verkeerde plaats? Misschien het verkeerde strandje, er staan nieuwe bomen, ze heeft geen idee in hoeverre een bos in dertig jaar kan veranderen. Lilian staat aan de bosrand naar haar te kijken. Johanna durft zich niet om te draaien, maar ze voelt haar aanwezigheid als een kou in haar nek.

We hadden een afspraak. Een afspraak over geheimen en verraad, weet je dat niet meer, Johanna?

**Ze laat zich zinken.
Laat me los, wil ze roepen, ik wil
niet dood. Er klinkt gefluister:
Noem je dat een leven? Dat leven
dat jij denkt te hebben?**

Ze heeft aarde onder haar nagels en tot over haar ellebogen.

Daarom, maakt ze zichzelf wijs, loopt ze naar het water en schopt ze haar schoenen uit. Als ze zich bukt om de aarde af te spoelen, ziet ze zichzelf in een vluchtige weerspiegeling, haar volwassen zelf. Ze is altijd zestien gebleven, maar er zijn nieuwe leeftijden aan toegevoegd, als lagen van een taart. Dan verdwijnt de maan achter een wolk en ze is weg. Nee, niet weg, daar is ze: een eind verder het meer op, in het diepe gedeelte. Met haar kleren aan zwemt ze naar het midden van het meer, dat moet ze. Ze zwemt met haar ogen dicht en zoekt in haar lichaam naar kracht, maar stuit alleen op de last van de doornatte kleren en het vet op haar buik, ze voelt haar eigen zwaarte. Midden op het meer stopt ze, ze begint te watertrap-pelen en kijkt om zich heen. Hier was het, precies op deze plek. Ze duikt omlaag, zo diep ze kan, speurt en ziet niets, tast rond met haar handen en krijgt iets te pakken. Iets wat zacht is en kronkelt en ze heeft het idee dat ze gezang en gefluister hoort. In het leven van alle mensen komt een moment... met de levenden meegaan of met de doden... Nu is het overal om haar heen, het verstrikt haar in zijn draden, totdat ze vastzit en de fluisterende duisternis in wordt getrokken, waar geen licht zal zijn en geen angst om mee wakker te worden, alleen een stil gezang, ziet de dood er zo uit? Ze laat zich zinken. Laat me los, wil ze roepen, ik wil niet dood. Er klinkt gefluister: Noem je dat een leven? Dat leven dat jij denkt te hebben? Nu heeft ze geen lucht meer over, en overal om zich heen ziet ze lichtende puntjes. Is het Lilians gezicht dat ze daar in de diepte ziet? Of is het iemand anders, nee, ze ziet

zichzelf, ze is weer jong, en ze doet alles om mee te mogen doen. Nee, wil ze gillen, nee, ik wil niet meer, maar ze heeft geen lucht en er zijn geen geluiden in het water. Ze schopt, grijpt het haar vast dat zich om haar benen slingert, rukt het los, stijgt op naar het oppervlak en daar is de lucht, helder en koud. Ze zuigt het diep in haar longen, datgene wat leven, kracht, en het gevoel van werkelijkheid is. Wat doet ze daar in godsnaam, midden op het meer? Buiten adem en aan het eind van haar krachten zwemt ze zo goed als ze kan naar de kant. Ze maakt haar vingers los van iets wat ze in haar hand heeft.

Lisette, denkt ze. Lisette heeft me nodig, ook al doet ze alsof dat niet zo is.

‘Ben je wel helemaal lekker, om met kleren aan te gaan zwemmen?’

Pia is bezig haar make-up te verwijderen. Ze smeert zich in met dure crèmes. Agge ligt in het bovenbed te snurken. Johanna kijkt om zich heen in het scouting-huisje. Nergens een zeegroene trui.

‘Ik dacht aan Lilian,’ zegt ze voorzichtig. ‘Ik had het idee dat ik haar daar zag.’

‘Jij moet stevig hebben gedronken. Niemand heeft nog contact met haar gehad nadat ze hiervandaan was weggelopen. Ik heb trouwens nooit begrepen waarom jij met haar omging. Wil je thee?’

Johanna vindt haar sjaal en droogt haar nog druipnatte haar ermee af. Ze gaat met z’n allen bij elkaar zitten met een kop thee. Zeegras, denkt ze. Er is daar alleen zeegras of een ander soort waterplant. Ze is blij dat haar hoofd niet meer tolt. Ze heeft haar natte kleren uitgetrokken en droge van de anderen mogen lenen.

‘Wat bedoel je, waarom ik met Lilian omging?’

‘Je was cool, je was slim,’ zegt Pia. ‘Je hoefde nooit te bluffen of je anders voor te doen. Ik was altijd zo onder de indruk van je. En toen liet je haar misbruik van je maken.’

Johanna staart van de een naar de ander. Een vluchtig

gevoel van zichtbaar zijn, alsof ze duidelijkere contouren heeft gekregen. Zagen ze haar echt zo?

Ze haalt een van Agges dekens en slaat die om zich heen.

‘Weten jullie, toen we bij het vuur zaten...’ begint ze, ‘...had ik het idee dat ik niets had om mee te showen. Ik bedoel, mijn leven is... het is oké, maar meer ook niet.’

‘Is dat niet genoeg?’

‘Proost,’ zegt Marina en ze houdt haar theekopje omhoog.

Dan komen de tranen, ze wellen brandend op. Ze veegt ze weg en snottert, maar ze blijven maar komen. Opeens kan ze zich niet meer herinneren wat er zo verkeerd is aan haar leven. En ze bedenkt dat het allemaal maar verbeelding was, nachtmerries, ze weet dat het niet goed voor haar is om te veel te drinken.

Pia slaat een arm om haar heen en het huilen wordt minder. Terwijl het buiten licht wordt, begint Marina over haar onzekerheid, de angst dat ze zullen ontdekken wat een waardeloze chef ze is, en Pia vertelt dat ze diep in haar hart niet weet of ze echt van haar nieuwe man houdt. Uiteindelijk vallen ze in slaap, ieder in haar eigen bed.

De volgende ochtend nemen ze voor het huisje afscheid van elkaar.

‘Bedankt dat je dit hebt georganiseerd,’ zegt Johanna als ze Marina een knuffel geeft. De zon staat al hoog en in het ochtendlicht lijken de spoken van de nacht zonder meer kinderachtig.

‘Wat bedoel je? Jij hebt ons uitgenodigd.’

Marina wisselt een blik van verstandhouding met de anderen.

‘We hadden alle drie onze bedenkingen, maar toen dachten we, hallo, een weekendje weg van man en kinderen, waarom niet?’

De enkele nevelsluiers die na de nacht nog zijn blijven hangen, trekken weg over het meer. Marina houdt haar telefoon omhoog.

‘Hier staat duidelijk dat jij de groep hebt aangemaakt. Gaat het wel goed met je?’

Johanna rukt de mobiel uit Marina’s hand.

Ze herkent de Facebookpagina ‘Terug naar het Övermeer’. Bovenaan in de hoek staat inderdaad dat de uitnodiging van Johanna afkomstig is.

Het is alsof ze het water van het Övermeer weer proeft. Een prikkend gevoel in haar wangen, een op-en-neergaande onwerkelijkheid.

Ze had al een halfjaar niet meer op Facebook gekeken. Ze wist niet waar ze een account voor nodig had, maar wilde ook niet overal buiten staan. Toen de uitnodiging in haar inbox viel, had er al veel langer dan een halfjaar niemand meer contact met haar opgenomen.

Ze heeft geen gevoel meer in haar hand als ze de mobiel teruggeeft.

‘Dit moeten we vaker doen,’ zegt Agge. ‘Dezelfde tijd volgend jaar?’

‘Doen we.’

Als de anderen weg zijn, blijft Johanna nog even staan. Ze herinnert zich een pluk haar die tussen haar vingers was blijven zitten. Het meer heeft een bleekblauwe tint gekregen. Het is zo windstil dat de weerspiegeling van de bomen in het water even echt is als het bos eromheen.

‘Er bestaat nog een ander verhaal over het Övermeer,’ zegt ze langzaam, recht voor zich uit. ‘Heb je dat wel eens gehoord? Volgens mij gaat het over mensen die ondanks alles proberen te leven.’

Net voordat ze in haar auto wil stappen, voelt ze een plotselinge kou in haar nek. Een windvlaag die over haar wang kruipt, een haastige streling. En er beweegt geen blad.

FOTO: ANNICA MARKLUND

TOVE ALSTERDAL (Malmö, 1960) groeide op in het noorden van Zweden. Ze werkte enkele jaren in het psychiatrische ziekenhuis Beckomberga, en maakte daarna carrière als journalist. *Stormval* is haar zesde thriller, waarvoor ze de Glass Key Award won, de onderscheiding voor beste Scandinavische thriller.

Tove Alsterdal

STORMVAL

Paperback € 21,99

E-book € 11,99

Luisterboek € 15,99

Luisteren maakt deze thrillers nog spannender

Steeds meer mensen ontdekken luisterboeken. Onderweg, tijdens het sporten of voor het slapengaan: er zijn talloze momenten waarop een luisterboek ontspanning biedt. Scandinavische thrillers zijn een van de populairste genres onder luisteraars. Deze vier tips mag je niet missen!

Scan de QR-codes met je telefoon om een luisterfragment te horen

1

Gustaf Skördeman – Geiger

Een spectaculaire nieuwe auteur uit Scandinavië.

Voorgelezen door Margo Dames

LUISTERFRAGMENT

2

Jo Nesbø – Koninkrijk

Een ijszeggende tragedie over twee broers, één vrouw en een nooit opgeloste moord uit het verleden.

Voorgelezen door Casper Gimbrère

LUISTERFRAGMENT

3

Cilla en Rolf Börjlind – Bevroren goud

De zesde Rönning & Stilton-thriller, van de auteurs van *Springvloed*. Topkwaliteit uit Zweden. Winnaar Publieksprijs vnThriller van het Jaar 2021.

Voorgelezen door Hymke de Vries

LUISTERFRAGMENT

4

Stieg Larsson – Mannen die vrouwen haten

Mannen die vrouwen haten is het eerste boek van Stieg Larsson in zijn succesvolle Millennium-trilogie, waarvan wereldwijd meer dan 50 miljoen exemplaren zijn verkocht.

Voorgelezen door Ron Brandsteder

LUISTERFRAGMENT

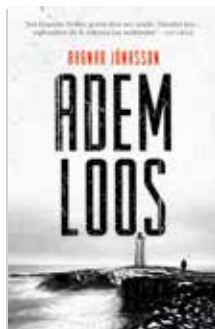
3 titels om naar uit te kijken **Skördeman, Jónasson, Nesbø**

Ontdek dit voorjaar nog meer spannende Scandinavische thrillers!

Gustaf Skördeman
Faust

Verschijnt
14 april 2022

Ragnar Jónasson
Ademloos

Verschijnt
3 mei 2022

Jo Nesbø
Rateiland

Verschijnt
19 mei 2022

Jens Lapidus: filmisch, rauw, snel

Al zijn boeken zijn nu weer leverbaar in een mooie, nieuwe editie.

€15,-
per stuk

Lees ook het interview op pagina 48

Dit Sami-meisje gaat de wereld veroveren

Slechts een diefstal is een indrukwekkende coming-of-ageroman over een Sami vrouw die de strijd aangaat met de moordenaar op haar rendier en biedt een ontluisterend beeld van het racisme waar haar gemeenschap dagelijks mee te maken krijgt. In Zweden verkozen tot boek van het jaar.

Slechts een diefstal van Ann-Helén Laestadius verschijnt 20 januari 2022.

Fredrik Persson

Winter

een veelzijdige Zweed

De Das, het thrillerdebuut van Fredrik Persson Winter, ligt nu in de boekhandel. Naast auteur is Winter ook podcastmaker en advocaat. Zijn vrije tijd brengt hij het liefst in de lucht door. Tijd om kennis te maken met deze veelzijdige Zweed!

Hoe zou je de plot samenvatten van je thriller *De Das*?

De Das is deels een traditionele misdaadroman, maar vooral een psychologische thriller. Elk jaar, in de nacht van 5 op 6 november, maakt een seriemoordenaar een nieuw slachtoffer in Göteborg, Zweden. De moordenaar wordt de *Das* genoemd, omdat hij binnenkomt via een gat in de keldervloer en zijn slachtoffers daar ook door naar buiten sleept. Dat is alles wat iedereen weet, en het lukt de politie niet om de misdaad op te lossen. Dan wordt er een met modder besmeurd manuscript getiteld 'Ik ben de *Das*' achtergelaten voor de deur van een uitgeverij die bijna failliet is. Het manuscript komt angstaanjagend dicht bij de echte misdaden, maar is tegelijkertijd een bizarre autobiografie. Niettemin is het een enorm succes, ook al heeft Annika Granlund er een dubbel gevoel over. Heeft de moordenaar het geschreven? Ook roept het boek angsten op uit Annika's jeugd waarvan ze dacht dat ze daar al lang geleden mee had afgerekend. Want hoe gek het ook klinkt, iets zou zich kunnen verschuilen in de grond en van buitenaf aan je keldermuren kunnen krabben.

Kun je iets meer vertellen over je hoofdpersoon Annika Granlund? Zal ze in meer van je boeken voorkomen?

Annika is op het eerste gezicht een geslaagde uitgever van wat voorheen een van de succesvollere uitgeverijen van Zweden was. Ze ontdekte en publiceerde hun grootste succes: een zeer goed verkopende maar kortstondige serie misdaadromans die stopte toen de auteur plotseling verdween. Ze is getrouwd met een liefhebbende echtgenoot en ze zijn op zoek naar een nieuw huis. Ze wordt echter gekweld door het feit dat het hun maar niet lukt om een kind te krijgen, en weigert om een huis met

Het is een geweldig gevoel zo hoog in de lucht. Ik krijg veel inspiratie voor mijn schrijven door het zweefvliegen.

een kelder te kopen na een incident in haar jeugd dat haar nog steeds achtervolgt. Ik mag haar heel graag. Ze is vastberaden en wilskrachtig, maar is tegelijkertijd ook kwetsbaar en worstelt met haar angsten. Toch heb ik momenteel geen plannen om haar een rol te geven in andere boeken. Dat gezegd hebbende: mijn huidige thrillers hebben allemaal een link met uitgeverijen, schrijvers en agenten, dus je weet maar nooit of ze weer een keer opduikt.

Je bent de oprichter van een podcast over de genres sci-fi, fantasy en horror. Zullen we die fascinatie voor het horrorgenre ook terugvinden in het boek?

Absoluut, maar niet overduidelijk. *De Das* is een thriller met (lichte) horrorelementen. Het vertelt het verhaal van Cecilia Wreede, de politieagent die de opdracht heeft om de Das te pakken, en dat van Annika Granlund, die vecht om haar baan bij de uitgeverij te behouden en haar huwelijk niet te laten stranden. Op de achtergrond speelt de vraag of er inderdaad een soort monsters onder de grond leven of dat die gewoon een uitdrukking zijn van Annika's angst voor donkere kelders.

Wat voor soort (fictieve) personages inspireren jou als schrijver?

Personages die iets duisters met zich meedragen; niet per se kwaaddadig of gewelddadig of zelfs maar zichtbaar, maar wel iets wat voor een

tweestrijd zorgt in hun aard. Sommige zijn onwaarschijnlijke helden, andere zelfs antihelden. Annika, bijvoorbeeld, is dubbel in veel dingen en heeft een donkere kant. Toch wil ze eigenlijk alleen maar wat de meeste mensen willen: liefde, een gezin en een gelukkig leven.

Je literaire agent omschrijft je als 'overdag een advocaat en 's nachts een auteur'. Hoe beïnvloedt je werk als advocaat je 'nachtbaan'?

Ik denk dat advocaat met een eigen praktijk zijn mijn schrijven beïnvloedt doordat het het totaal tegenovergestelde is van fictie schrijven. Op kantoor schrijf ik voortdurend, dus op hoge snelheid woorden produceren gaat me heel gemakkelijk af. Maar op kantoor schrijf ik overeenkomsten en pleitnota's. Meestal zijn dat niet erg meeslepende beschrijvingen, maar zo nu en dan kan zelfs een pleitnota overeenkomsten hebben met een kort verhaal. Je zou kunnen zeggen dat mijn juridische werk mijn schrijven 'efficiënt' heeft gemaakt. Ik probeer zo veel mogelijk betekenis en inhoud in elke zin te stoppen zonder dat die langdradig en ingewikkeld wordt. En ik heb geleerd om niet sentimenteel te zijn over mijn tekst. Een voor veel schrijvers welbekend gezegde is 'kill your darlings', kortom, dingen weghalen uit de tekst ook al vind je ze heel goed. Ik heb daar helemaal geen moeite mee. Als er iets weggehaald, verplaatst

of veranderd moet worden, doe ik dat gewoon. Hetzelfde geldt voor redigeren. Veel auteurs vinden redigeren helemaal niet leuk, maar ik weet door mijn dagelijkse werk dat redigeren de sleutel is om een tekst te laten schitteren en de gevoelens, betekenissen en boodschap over te brengen die ik wil overbrengen.

Je hobby is thermiekvliegen. Zou je ons daar iets meer over kunnen vertellen?

Thermiekvliegen is vliegen met een zweefvliegtuig, een vliegtuig zonder motor. Het is een geweldig gevoel om hoog boven de grond te zweven, onder een uitdijende stapelwolk, in een prachtig klein vliegtuig met lange, dunne vleugels. Het is enkel jij en de wind, het uitzicht is spectaculair en het is bijna helemaal stil. Ook al moet je veel in de gaten houden om in de lucht te blijven en het vliegtuig veilig te besturen, het is bijna zoiets als meditatie. Ik krijg zoveel inspiratie voor mijn schrijven als ik dat doe, en ik kan me ook niet voorstellen dat ik alleen maar op de grond blijf.

Fredrik Persson
Winter
DE DAS

Paperback € 21,99

E-book € 11,99

Luisterboek € 15,99

Doe je mee?

Vul de oplossing van deze puzzel in op www.awbruna.nl/zweedse-puzzel en maak kans op een thrillerpakket ter waarde van € 100,-.

**MAAK KANS
OP EEN
BOEKENPAKKET
T.W.V. € 100,-**

Of scan
de QR-
code

Meedoen kan t/m 15 maart 2022. De prijswinnaars krijgen eind maart bericht. Over de uitslag wordt niet gecorrespondeerd.

briljante hacker		poes		bitterheid		bazige vrouw	flinke zet		Tom & ...
pauze							grote bijl		
				muze v.d. zangkunst		6			
				klassiek zangspel					
deftige kamer						toverheks			
klooster-overste						karaat			
	1		Chinese koolsoort						
			gezwel						
deel v.e. fiets		aangeschoten				televisie		3	
						Zweedse schrijfster			
			11		telefoon-bericht	cerium		sportman	
Europese hoofdstad		make-up							
		open plek							
	5			korte nota				10	voorzetsel
				dekbed					
werelds				12		olm			
						groot-vader			
Los Angeles			soortelijk gewicht		vette vloeistof				
schrijvers-duo									
		4							
Duitse omroep		pers. vnv.			Nederlander				loopstok
		dwaze streek							
			deel v.d. bijbel			deel v.e. koren-halm	9	snijwond	
			boomscheut						
glorie				vlees-gerecht					
kleur									
			8			een zeker iemand			
						ooster-lengte			
moord-wapen	motor-races			edel					
	7		sportman					2	

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

9	10	11	12
---	----	----	----

A woman with long, wavy brown hair is shown in profile, looking out over a city skyline. She is wearing a black top and a small gold earring. The background shows a city with various buildings, including a large white building with a green roof, and a street with cars and trees. The sky is cloudy.

KOPENHAGEN: DE STAD VAN KATRINE ENGBERG

Bestsellerauteur Katrine Engberg woont en werkt al jaren in Kopenhagen. Die stad biedt haar volop inspiratie voor haar thrillerreeks rondom de rechercheurs Jeppe Kørner en Anette Werner. Het duo werkt samen op de afdeling Moordzaken van de stad, waar keer op keer blijkt dat het lieflijke Kopenhagen ook een duistere kant heeft.

FOTO: HOTEL SANDERS

Overnachten

Een van mijn favoriete hotels in Kopenhagen is het prachtige Hotel Sanders, dat vlak achter het Koninklijk Theater ligt en eigendom is van de voormalige balletdanser Alexander Kølpin. Alleen al de hotelbar is een must-see als je in de stad bent. Een minder prijzig alternatief zou een van de mooie Guldsmaden-hotels zijn, die allemaal heel uniek en zeer charmant zijn.

FOTO: DAVID STJERNHOLM

TIPS VAN KATRINE ENGBERG

Hoewel Engberg in haar thrillers de duisternis van de stad opzoekt, kent zij als local natuurlijk ook de meest bezienswaardige plekken. Speciaal voor Scandi deelt ze haar tips voor een onvergetelijk bezoek aan Kopenhagen.

Voor koffie of taart

In de Kunsthal Charlottenborg heeft de jonge chef-kok Frederik Bille Brahe het café-restaurant overgenomen en in een eenvoudige maar superaantrekkelijke lokale favoriet veranderd genaamd Apollo Bar. Kies een tafeltje op de mooie binnenplaats en geniet van een ontbijt, lunch of drankje tussen de hippe jongelui van de stad.

Mijn favoriete restaurant is Mielcke & Hurtigkarl

Eten

In Kopenhagen barst het momenteel van de geweldige restaurants. Het is nog nooit zo gemakkelijk geweest om een goede maaltijd te krijgen. Een nieuwe favoriet in de eetscene is Delphine aan de Vesterbrogade, dat verrukkelijke mediterrane gerechten serveert in een hippe, met kunst gevulde ruimte. Een van mijn persoonlijke favorieten is restaurant Mielcke & Hurtigkarl in Haveselskabets Have. Gelegen in een prachtige tuin serveert Mielcke eten en wijn van Michelin-niveau in de meest fantastische omgeving.

Smørrebrød is hét Deense lunchgerecht

FOTO: VISITDENMARK-COLUMBUS LETH

Kunst kijken

Het is zo'n klassieker dat ik me er bijna voor schaam dat ik het aanprij, maar het Louisiana Museum of Modern Art ten noorden van Kopenhagen is werkelijk een van de mooiste en belangrijkste kunstmusea ter wereld. De moderne gebouwen en weelderige tuin kijken uit op zee en de tentoonstellingen zijn van wereldklasse. Ik kan het niet genoeg aanbevelen.

FOTO: LOUISIANA MUSEUM OF MODERN ART

Winkelen

De beste winkels zitten nog steeds in de buurt van de Ny Østergade, Grønnegade en Gothersgade. In die laatste straat vind je zowel het schattig kleine Lubarol (hun eigen kasjmiermerk is een aanrader) als het zeer coole Lot 29. Loop Holly Golightly, in de nabijgelegen Borgegade, niet voorbij: al jarenlang Kopenhagens ultieme modewinkel, waarvan de ruimte zelf al een belevenis is. Ga voor schoonheidsproducten naar het piepkleine I love beauty-paviljoen aan de Kronprinsessegade, waar de eigenaresse het allerbeste op het gebied van biologische, luxe huidverzorgingsproducten en make-up verkoopt.

FOTO: GOBOAT

Natuur opsnuiven

De beste manier om in Kopenhagen wat frisse lucht te krijgen en te ontspannen is door het water op te gaan. Huur een GoBoat en vaar naar de haven. Het is echt geweldig om de stad te zien vanaf het water.

DE BUREAU KOPENHAGEN-REEKS

Jussi Adler-Olsen *meets* Tess Gerritsen: de thrillers van Katrine Engberg zijn spannend, meeslepend en zitten vol verrassende wendingen. Er zijn inmiddels drie thrillers verschenen in de Bureau Kopenhagen-reeks. Engbergs vierde thriller, *Isola*, verschijnt medio 2022.

Lees een fragment uit *Dodenmasker*

Scan de QR-code

Blijf op de hoogte

ALTIJD HET LAATSTE NIEUWS

Smaakt dit magazine naar meer?
Meld je dan aan voor onze nieuwsbrief
via www.awbruna.nl/scandinieuwsbrief
of scan de QR-code.

Je ontvangt ongeveer tien keer per jaar een nieuwsbrief
met het laatste nieuws over boeken, interviews en winacties.
Of volg Scandinavische thrillers via social media:

 facebook.com/scandinavischethrillers

 [scandinavische_thrillers](https://www.instagram.com/scandinavische_thrillers)

 www.scandinavischethrillers.nl

Dit is een uitgave van
WPG Uitgevers
Wibautstraat 133
1097 DN Amsterdam
© 2022 WPG Uitgevers, Amsterdam

Redactieteam:

Tara Boonstra, Monique Krijnen, Steven
Maat, Sofie Mulders, Vincent Overeem,
Susan Sandéus, Marjolein Schurink

Artdirection en vormgeving:

Noinoloi/Nanda Alderliefste

Coverbeeld:

Luke Stackpoole, Unsplash

Scandi werd gedrukt door Senefelder
Misset Doetinchem B.V.

Productiebegeleiding: Ard van der Horst
Oplage: 30.000 stuks

Interview Hjorth Rosenfeldt

© TT News Agency

Vertaling: Edith Sybesma

Rondwandeling Oslo Jo Nesbø

© Tekst & beeld: Abby Endler, Crime by
the Book

Je allerbeste vriend

© Jørn Lier Horst 2015

© 2022 A.W. Bruna Uitgevers, Amsterdam
Published by agreement with Salomons-
son Agency

Vertaling: Kim Snoeijs, via het Scandi-
navisch Vertaal- en Informatiebureau

Slagzij

© 2020 Jørn Lier Horst & Thomas Enger

© 2022 A.W. Bruna Uitgevers, Amsterdam

Vertaling: Kim Snoeijs/ SVIN

Slaap lekker

© 2021 Cilla Börjind & Rolf Börjind /
Deadline AB

© 2022 A.W. Bruna Uitgevers, Amsterdam

Vertaling: Tineke Jorissen-Wedzinga

De hereniging

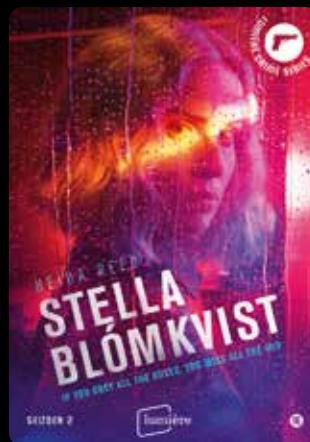
© 2015 Tove Alsterdal

Vertaling: Edith Sybesma

Niets uit deze uitgave mag op enigerlei
wijze worden verveelvoudigd zonder
schriftelijke toestemming.

Antwoorden quiz:

1b, 2b, 3c, 4a, 5c, 6a, 7d, 8d, 9a, 10c

Geniet van de beste Europese series
à la carte in HD op mylum.tv

#wordfan

 /LUMIEREBENL

 /MYLUM.TV

 /MYLUM.TV

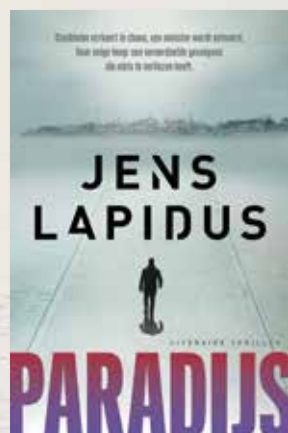
Download onze handige myLum app

Maand van de **SCANDINAVISCH** Thriller

KILLING
SPANNEND

Lees nu de beste Scandinavische thrillers

www.awbruna.nl

www.uitgeverijcargo.nl

